EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES: 4 pessetes trimestre — PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 9 pessetes trimestre

ANY VI • Barcelona, divendres 1 de Janer de 1909 • NUM. 1.051

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ Y A UN VOLUM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES 5'00 pessetes trimestre — BARCELONA: 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

CENTRE BARCELONÈS D'ASSEGURANCES

QUINTES

Autorisat per la Llei de 30 de Juny de 1887

Domicili social: Carme, 42, primer. - - Barcelona

AQUESTA ASSOCIACIÓ PERA RESPONDRE DE SES OPERACIONS TE CONSTITUIT EN EL BANC D'ESPANYA Y A DISPOSICIÓ DE L'EXCM. SR. MINISTAR DE FOMENT EL DIPÓSIT QUE PREVÉ LA LLEI D'ASSEGURANCES DE 14 DE MAIG DE 1908 Y COMPLERTS TOTS ELS REQUISITS QUE LA MATEIXA ORDENA.

Els minyons de la pròxima quinta poden soscriurers per la quantitat de

750 pessetes

quedant garantida ab sa redempció militar la responsabilitat dels excedents de cupu que siguin cridats pera cubrir baixes.

El diner poden els interessats dipositarlo ont vulguin, fins en el mateix poble de llur residencia, sense que pugui cobrarlo l'Associació fins el mes d'agost de l'any del sorteig.

ELS MINYONS QUE CONSTITUEIXIN LLURS DIPÓSITS EN EL BANC D'ESPANYA, MITJANSANT EL PAGAMENT DE DÈU PESSETES, ADEMÉS DELS GASTOS D'INGRÉS, TINDRAN DRET SI SURTEN SOLDATS, A ÈSSER REDIMITS ABANS QUE LA DIRECCIÓ AIXEQUI ELS DIPÓSITS. PRIMER SE VEURAN LLIURES DEL SERVEI MILITAR ABANS QUE NINGÚ PUGUI DISPOSAR DE LLURS CAPITALS.

Aquestes són les úniques garanties que poden portar al sí de les families la verdadera tranquilitat.

Reis • Reis

— ULTIMS DIES DE LA LIQUIDACIÓ VERITAT DE LA LLENCERIA

Casas y Garcia

— — Corribia, 21, davant de la Catedral — —

GRAN REBAIXA DE PREUS — Devantals desde 1'25 pessetes; mocadors blancs, desde 3 pessetes dotzena, y de fantasia desde 6 pessetes dotzena; Roba de taula de totes classes y preus.

INSTALACIONS COMPLETES PERA AIXECAR AIGUA

MOTORS

A GAS, BENZINA, GAS POBRE, ETZ.

Preus económics y resultats garantits. Nombroses referencies.

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.

CORTS, 586. — BARCELONA

INSTITUT ANTI-RÁBIC del Dr. Claramunt — Ausias-March, núm. 43 (Bailèn, 16) — Curació de les persones mossegades per animals rabiosos

JOIERIA Y PLATERIA DE D. LAYRET

PLA, 46, principal.—Gran assortit d'objectes pera regals. Preus ventatjosos

Liquidació de Models y Confeccions de temporada, pera cavallers, senyores y nens — New England — RAMBLA DE CATALUNYA, NÚM. 10

Se recomana visitar els aparadors

BRODATS MODERNS. Dolors Gimpera.—Plassa de Catalunya, número 9, tercer.

Antoni Gili y Fill — SOMBRERERS — desitjen á sos amics y clients felis y prósper Any — Hospital, 16

DR. L. BARBERÁ. Malalties de la dòna y cirurgia, de 3 a 5; festius, de 9 a 10. Sta. Ana, 21. 1.º

CAP D'ANY

L'any 1908 ha sigut trist pera Catalunya. L'esperit d'orde den Maura ab ses falses tolerancies ha emmatzinat en flor molts bells ideals. Ni ell ha triomfat ni ha deixat triomfar a sos aliats. A primeries d'estiu, quan nostres representants abandonaren el Parlament, quelcom de prometedor somrigué en el nostre esperit. Després tota ilusió fou esvaída, y al passar balans de la feina feta, els resultats no responen als esforsos, y ens trobem que a Madrid les nostres contemporanisacions no'ns han permès guanyar res, y que aquí, entre nosaltres, ha fracassat una tan hermosa tentativa de progrés social com ho fou el Pressupost de Cultura, y s'ha perdut el cop polític de les darreres eleccions. Les «reials» jornades ens han portat «reals» desenganys. Als que brandaven encensers el fum els enterbolí la vista, y ara, si tornen a veure la realitat clarament, la troben ben dolorosa. L'obra política de 1908 ha justificat prou y massa la crítica severa que'l 20 de desembre'n feu el president de l'«Unió Catalanista», pera que nosaltres volguem ara reblar el clau. Quan fou l'hora d'advertir, advertirem; ara no volem acusar. Els fets ho fan millor que nosaltres, y d'ells s'ha de treure tota sana llissó.

A l'acabarse l'any 1908, se'n compleixen dos que és al poder en Maura, aqueix home que tant fonda transformació volia operar en la política espanyola, que més que home de partit se deia home de govern, y més que fer partidistes fanàtics pretenia fer ciutadans desapassionats, coneixedors de la cosa pública y dels positius interessos del país. A l'efecte comensà sa gestió adulant an aquells pobles que tenien més opinions y més aspiracions, y Espanya pogué creurel amic de Catalunya y de les reivindicacions catalanes. Y fou lo trist que molts catalans també'l cregueren; molts catalans que no són monàrquics, que abominen de la política vella y que pera destruir llurs atavismes pensaren trobar en en Maura un poderós auxiliar; molts catalans que formen en la Solidaritat y que's titulen catalanistes de tota llur vida... ¿Y què han lograt ells, ni què ha conseguit en Maura? Continúa la corrupció dels de dalt enfront de la voluntat dels de baix, y no sembla sinó que'l quefe de govern s'hagi acostat al poble que «vol» y que «opina» ab el sol intent de ferli perdre, per medi de contemporisacions y tranzaccions, la voluntat y l'opinió.

Si en Maura continua aqueixa tasca estèrilment, si son fracàs s'accentúa, si puja en Moret ab son lliberalisme de carrer, de brasset ab els republicans den Melquiades Alvarez pera no ésser menys que en Sagasta quan donà una cartera als republicans den Castelar en la persona de l'Abarzuza; si això succeeix, els catalans càndits y els catalans d'orde rebran una llissó completa. Gairebé fora de desitjar, si és que així'ls catalanistes de la dreta arribaven a convèncers del llur error. Som ja molts, som els més els que creiem que tota tranzigencia és inútil. Pujarà en Moret, tornarà en Lerroux. Y què? No'ns fassin por. No'ns combatran com ens combatiren, y en això encara hi perdrèm. Si ho fan, demostraran llur feblesa. Mai ha estat tan fort el «clero» com quan ha tingut per enemics uns tals anticlericals. Mai ha sigut tant fecond el nostre moviment lliberador com quan ha estat combatut pel desenfrenat jacobinisme d'uns sembants agitadors. Si en Lerroux tornés a convulsionar al poble, també'ns plauria, perquè veuriem clar que'l nostre poble és encara un malalt, y a les bones o a les males, el curarem, empeltantli la salut ab les nostres doctrines.

La lluita ha de seguir; y en Maura dientse nostre aliat, era qui més ens desarmava pera la lluita. Era un arbre que'ns feia ombra, més nociva que protectora. Ens enervava y ens enfeblia. El seu talent de polític organisador no'ns era cap ajuda: abans de que ell fos govern y ens donés la mà, ja'ns haviem sabut organisar civilment y políticament. Ens vegé forts, y si s'acostà fou per aprofitarse de la nostra fortalesa, mimvantla.

Desitgemla, doncs, la lluita, y no acontentem a l'enemic deixantnos abatre per les contrarietats sofertes. A copia de desenganys s'abaten els més ferms radicalismes, y és menester provar que avui som tant radicals, o més radicals que ahir. Preparèmnos a treballar el nostre camp ab nostres mans mateixes, fentlo ric en plantes y en colors y en aromes. Què més voldria l'enemic que vèurel cobert per la neu de nostra indiferencia de desenganyats, o perdut sota les negrors del nostre dol? Un hivern etern, una nit eterna, les blancors y les negrors perpètues, sense colors ni matisos sota'l sol absent, no s'han fet pera nosaltres. El nostre poble no és dels que vegeten; vol llum, aire y vida, perquè treballa y pensa y estima y lluita...

Mes no creguis ara, lector, per lo que acabo d'escriure, que jo abomini en un tot de l'anyada que està finant. El record de les contrarietats sofertes, com el dels goigs fruits, té la seva poesia. Els que havem lluitat ab el cor obert, de res tenim de penedirnos. Si hem sofert, també hem après, y això podem afegirho a les ensenyanses grates o doloroses que haviem ja rebudes en nostra vida.

Per això no vull parlarten massa de la darrera anyada; per això no faig balans de lo ocorregut en ella... Y, enlloc de creure que no'ns portava res, prefereixo pensar que no'ns ha sabut donar lo que en realitat portava de bó, aqueixa anyada boja.

Deixemlos d'esmentar els defectes que els uns han produit y que altres no hem pogut evitar. L'any 1908 se'n va, pera no tornar. Lo que és perdut, és perdut, y no sempre és oportú retrèurehò. Procurem que l'any que comensa sía més ben aprofitat pera tots, en bé de Catalunya. Procuremho ab el nostre treball tots els catalans que'n el dia d'avui ens desitgem un bon any.

LLUIS VIA

Política extrangera

LA CONDUCTA DE BULGARIA

En cròniques anteriors hem tingut pera la conducta dels búlgars, proclamant imprudentament y inoportunament la seva independencia nacional, reiterades paraules de censura. El curs posterior del conflicte balkànic, el qual afecta directament a nombroses nacions—Turquia, Bulgaria, Austria-Hongria, Serbia, Montenegro, y Russia—ha vingut a fer més justificades aquelles censures.

Bulgaria, independent de fet, hauria pogut arribar a la seva independencia oficial entenentse com s'haurà pogut entendre ab els «joves turcs», veritables representants del poble otomà y ab influencia decisiva en els afers de la Turquia constitucional. Preferí esquinsar el tractat de Berlin que totjust li garantia l'autonomia integral, obrant, més que en profit propri, en profit de l'Austria, que s'apoderà seguidament de les provincies de Bosnia y Herzegovina. Ser una mena de miracle internacional s'aturà la guerra. Però avui, després de mesos, la pau no està encara segura y veus pessimístes y alarmants corren tot sovint per l'Europa.

La principal culpa de la conducta de Bulgaria la té'l seu govern y alguns personatges patrioters d'aquell país. Sense la prudencia lloable y exemplar dels «joves turcs», les intemperancies del govern de Bulgaria haurien fet esclatar una guerra d'incalculables conseqüencies y complicacions.

No obstant y això, el país, el veritable país búlgar ha volgut y vol la pau. Els búlgars, naturalment, han rebut ab joia la consagració de la seva independencia. Però, en general, no senten gran entusiasme per la política imperialista y aventurera que'l ministeri Malinof ha intentat inaugurar.

Hi ha a Bulgaria una poderosa organisació—el Comité «La Unitat»—resoltament contraria a la guerra, El susdit Comité compta ab l'adhesió dels elements comercials del país, ab la població agrícola y ab els intelectuals. Els socialistes, nombrosos y forsa ben organisats a Bulgaria són també acérrims enemics de la guerra y de l'imperialisme ambiciós.

El Comité «La Unitat» jugà ja un paper important en els dies més perillosos del conflicte. Fou quan una delegació de «joves turcs» del Comité «Unió y Progrés», que s'esforsava noblement en conjurar la imminencia de la guerra, se traslladà a Sofía pera discutir la qüestió. El Comité «La Unitat» la rebé afectuosament, arribantse aviat entre'ls dos comités al següent valent acord:

«Article 1. Els comités «La Unitat» y «Unió y Progrés» entenen que'ls pobles búlgar y turc són totalment oposats a un conflicte armat, el qual no té cap raó de ésser, y esperen que cap dels dos governs gosarà rompre la pau.

»Article 2. Els dos comités inviten als governs dels dos paisos a nomenar delegats oficials encarregats d'arranjar les qüestions pendents.»

La Bulgaria s'adona de que una guerra, ni guanyant, cap ventatja li reportaria. Un publicista búlgar, Slivano Helenka, acaba d'escriure lo següent: «La gent se ha preguntat quines aventatges podia tenir una guerra, fins essent victoriosa; y no n'ha trobat cap. Els búlgars, inteligents y treballadors, no són amics de les aventures folles, y judiquen ab sagacitat les qüestions que'ls afecten. El país està als comensos del desenrotllament econòmic. Y, fins en els moments dels més grans entusiasmes (durant els primers dies que seguiren a la proclamació de l'independencia), els industrials y els comerciants no amagaven pas que la perspectiva d'una guerra no tenia pera ells res d'encisadora. Avui la causa belicosa no té més que un petit nombre d'agitadors y de partidaris.»

Mentres nosaltres llegiem aquestes bones noves, els telegrames de l'extranger ens parlaven de la nova agravació del conflicte, tan per part de Bulgaria y Turquia, com de Turquia y Austria. Volem creure que aqueixes noves són exagerades.

A. R. y V.

ELS PRESSUPOSTOS MUNICIPALS

Enquesta d'EL POBLE CATALÀ

La trascendental qüestió dels pressupostos municipals interessa y apassiona aquests dies a tots els ciutadans barcelonins. Aquesta qüestió ha vingut a plantejar el plet de l'orientació económica de Barcelona y el plet integral de l'avenir de la metrópoli catalana.

Es, doncs, d'alt interés l'exposició y l'examen detallat y seré dels problemes plantejats. EL POBLE CATALÀ vol contribuir a la feina d'enterar als seus lectors de la qüestió en sos diversos aspectes, pera que's pugui judicar ab plé coneixement de causa. Si hi ha aqui qui sols s'ha esforsat innoblement en enfosquir, en desviar y en tergiversar la qüestió, nosaltres volem, pel contrari, contribuir a aclarirla, ab tota llealtat, ab tota imparcialitat y ab tota honradesa.

Axí EL POBLE CATALÀ obre desde demá en les seves planes, una amplia enquesta, en la qual figuraran les opinions de persones enteses y autorisades y els informes d'aquells a qui més directament afecte la qüestió dels pressupostos tos municipals, que enclou tots els problemes materials y espirituals, presents y futurs, de la ciutat de Barcelona.

Revista mondial

LA CRISI RELIGIOSA A ALEMANYA

Ab motiu de les festes religioses de Nadal, els pastors de les diverses confessions cristianes, y especialment els luterans y els católics s'han queixat amargament de que'ls fidels deserten de les iglesies y de les capelles. L'impietat, diuen, fa progressos inquietants en tot l'imperi germànic.

Ademés, cada dia van en aument els casos de sacerdots que pengen els hàbits.

Durant l'any que avui fina, més de 10.000 eclesiástics alemanys han deixat l'ofici, anant a engroixir els uns les fileres dels modernistes y els altres les dels lliurepensadors.

Un exemple pres de les estatístiques publicades bastarà als nostres lectors pera ferse càrrec de la crisi religiosa alemanya. L'any passat, de cada sis casaments, cinc se celebraren alhora a l'arcaldia y a l'iglesia, y un tant sols era purament civil. Enguany la proporció és tota diferenta: de cada sis casaments, dos no més s'han celebrat alhora civilment y religiosament y quatre civilment tant sols.

Entre'ls prelats teutons aqueixes noves han produit pèssim efecte.

LLEGINT LA PREMPSA

Sobre'ls pressupostos municipals:

De **La Veu de Catalunya** (article den Cambó):

«¿No vos sembla ben trist, ciutadans de Barcelona, que en aquests moments en que la ciutat está empenyada en l'obra colossal de la Reforma Interior, el crédit de la ciutat se vegi atacat per fills y veíns de Barcelona y hagin d'ésser les autoritats y el Govern qui aturi el cop que contra Barcelona van tirar els que estan més obligats a defensarla?

¿No hi haveu pensat mai, proprietaris y comerciants de Barcelona que vos alegreu de la votació del dilluns, que, gracies a l'Ajuntament, a grans obres y a grans gastos de l'Ajuntament, s'ha salvat Barcelona de l'enórme despoblació que'ns anava a portar la fonda crisi industrial de la que tot just estem en la convalescencia? ¿No hi haveu pensat mai en que, sense aquests gastos que censureu, estariau arruinats vosaltres, ab vostres cases buides y ab vostres botigues tancades?

Y com no és l'indignació lo que'm posa la ploma als dits, sinó l'amor a Barcelona y la tristesa que'm dona tot lo que li fassi mal, no'm sento ab ganes d'atacar d'una manera virolenta, peró'm crec en el dever de dir, ab tota consideració, ab tot afecte, peró també ab tota fermesa, lo que'n penso de la feta dels Vocals Associats y dels seus inductors y de la satisfacció dels que'ls aplaudeixen: que crec, que si no's crea a Barcelona una conciencia ciutadana, si tots els ciutadans barcelonins no'ns arribem a convéncer de que l'Ajuntament és la ciutat y la ciutat som tots nosaltres, será inútil que recabem lleis y arrenquem autonomies.»

De **La Publicidad:**

Un examen comparativo de los presupuestos de Marsella, Milán, Burdeos, Lyon, etc., con los de Barcelona, relacionando aquellos servicios con los de esta ciudad, convencería á muchos, de los que ahora claman contra la administración municipal de Barcelona, que en esta ciudad no se gasta en la proporción de sus habitantes y de sus necesidades.

Las comodidades y exigencias de la civilización resultan muy caras en todo el mundo; y Barcelona que presume de mundial y que se afana por atraer forasteros y por hermosearse, para que la admiren cuantos la visiten, es necesario que se manifieste dispuesta á gastar mucho dinero, que cuando la ciudad posea higiene irreprochable, y tenga escuelas excelentes, agua abundante, limpieza en calles y paseos, recursos para acabar con los pordioseros, baños públicos, museos, seguridad personal y parques soleados y agradables, verá aumentar su población en proporciones enormes, aumento de población que multiplicará el consumo y las transacciones comerciales, único modo de redimir á ese pequeño comercio que con tanta justicia clama al cielo, porque no puede vivir con holgura ni con tranquilidad.»

Sobre'l discurs den Moret a Bilbao:

D'**El Diluvio:**

«Cierra el año con un trueno gordo, como un castillo de fuegos artificiales. Es lo que procedia; fuegos de artificio son toda nuestra política y el señor Moret es el gran pirotécnico, nacido expresamente para dar juego á esta clase de espectáculos que divierten los ojos y con frecuencia dejan limpios los bolsillos.

. . . . . .

En la reciente peroración de Bilbao proclama nada menos que la separación de la Iglesia y del Estado en lo político y doctrinalmente se declara católico liberal, pero no católico romano, sino anglicano, ó sea de aquella comunión sobre la cual han caído todos los anatemas del catolicismo.

De tales declaraciones se desprende que Moret nunca ha sabido lo que trae entre manos ni como político ni como pensador. En la memoria de todos está la célebre «carta» que contuvo los arrestos de López Domínguez en el camino de las reivindicaciones del poder civil y que por sí sola bastaría á inutilizar un hombre público dentro el régimen constitucional de una nación bien organizada. ¿No le acusa igualmente el insensato propósito de disolver las Cortes para zafarse del compromiso ligeramente contraído de inaugurar una política liberal sin sentirla?»

Sobre l'esquerra catalana:

De **Metralla:**

«En aquests pensaments s'inspira el nostre criteri de que la reorganisació s'imposa.

Aquesta reorganisació no ha d'ésser altra que la fusió de tots els qui diseminats en partits y partidets, diem alimentar, sentir ideals de superior llibertat y democracia. Fassis quant antes l'Assamblea, Congrés o lo que sigui que deixi ben constituida una esquerra catalana, ab personalitat ben radical, sense tranzigencies per ningú; sempre amatent a la defensa dels interessos del poble, que si veu en ella una garantia per sa defensa, a ella vindrá y será un fet l'imperi de la democracia catalana.»

Notes y comentaris

LA SEGONA DERROTA

Aquesta sí que és una derrota, amics, aquesta més que l'altra, perquè passada la xerrameca electoral, la joia dels uns y la tristesa dels altres, no'n queda res de lo que ha estat anomenat el nostre Waterloo. Un dia electoral, no és res més que'l resultat d'una exaltació nirviosa passatgera. Però tot un estament que acudeix a la casa de la ciutat, al Saló de les nostres deliberacions ciutadanes, pera posar el seu veto a totes les iniciatives municipals, pera l'ideal d'ascensió catalana, pera aquest ensomni de Ciutat, d'urbs irradiadora, entranya una significació més desconsoladora, una derrota més terrible pera l'esperit catalanesc, que no pas el parell de mils vots que han donat als lerrouxistes l'actualitat triomfadora.

A Catalunya hi han dos ideals nacionalistes. El de la propria nacionalitat, l'exaltació imperativa del nostre esperit de rassa, y el de la capitalitat de la nació. Sentim l'amor a Barcelona, gaire bé tant com l'amor a Catalunya. Tots els pobles forts l'han tingut aquest amor, y fins els imperis han estat sempre la ciutat directiva. Roma és l'Imperi y Cartago la rassa fenicia, y Atenes la Grecia, y Córdoba, els alarbs espanyols, y Londres, l'actual Londres, tentacular y dictador, Britania reina dels mars. L'Alomar de la nostra metròpoli n'ha fet el vèrtix de la piràmide catalana, y és sobre aquest vèrtix, sobre aquesta gran cosa fulgurant que's diu Barcelona, que cauen les fulminacions enemigues. Barcelona és la ciutat nefanda, la ciutat niu de les soperbies d'una rassa que's creia caiguda, y com els d'Isaías contra Jerusalem, cauen els anatemes dels cesaristes espanyols damunt d'ella.

Y bé, an aquesta ciutat se li regateja la vida. No ja'l luxe, que devegades no representa lo supèrflu, fins lo necessari's regateja y se nega. L'ensenyansa, la beneficencia, l'higiene, lo sumptuari, tot se menyspreua. Unes ànimes avares, s'oposen a la marxa de la vida-símbol de Catalunya. Oh, y com les paraules den Baroja, dites pera «epater», adquireixen ar relleu de realitat! Com acudeixen ara a la nostra ploma!

Hem fet de les avarícies de l'Estat espanyol pera'l combat contra la mort y la ignorancia, un argument Aquiles, declarantlo incapacitat pera viure vida d'alta civilisació. En resposta an aquest atac, un cervell a la castellana, aixut com un tros de terra manxega, ens va respondre: «Es que tal vegada podeu parlar vosaltres de aquestes europees coses, quan encara sou analfabets?» Y nosaltres, plens d'orgull, vàrem respondre: No és pas veritat això. Mireu les nostres institucions culturals, les quantitats pera subvencions pedagògiques del nostre municipi. Som un petit Estat, ab voluntat de creació. Els homes extrangers de forsa edocadora y expansiva, ens poden donar la mà.

Ara'l cervell plebeu pot ratificarse, ratificat pels vocals associats. La llegenda de fenicis se consuma. «L'avara povertas dei catalani», de l'Alhigieri, s'encarna en aquests cavallers que pensant en una contribució anyal de vint pessetes, ens aplicquen un sistema municipal de tribu. Y en això, en aquest estat d'esperit, després de tanta y tanta predicació del necessari sacrifici pera que Barcelona esdevingui ciutat-tipu, poble de representació llatinista, fins dictadora del mediterrani, està la derrota. Ens crèiem tenir un poble y sembla que'ns trobem a la disposició d'uns quants proprietaris y taverners. Un llibre de rebuts d'inquilinat val per totes les videncies d'una intelectualitat. L'opinió de uns pobres d'esperit contrarresta l'empenta de tota una munió d'artistes, de polítics, de catalanistes, els quals havien cregut que's podia, ja que no arribar a imperialismes prematurs, iniciarse una vida ciutadana, cada vegada més intensa.

Enfront nostre's redressa la vella botiga sense llum y el taulell ab taula de pi. El «Gran Tacaño» den Quevedo vol governar, no ja sobre la nostra espiritualitat, perquè ells no són representatius de cap esperit, sinó sobre lo que és materia de la nostra materia, les comoditats urbanes, la vida de relació. Ens treuen lo primariament necessari y fins les primeres lletres dels pàrvuls. L'editorial d'EL POBLE d'ahir, resumeix en una frase tota l'entranya d'aquest fenòmen de la vida pública. Voldrien estalviarse la llum dels fanals públics, els dies de lluna plena. Això: vida de llogaret, ab un mestre, fatxades brutes, carrers polsosos y fanals que no serveixen més que pera que'ls bordegassos els apedreguin, ab admiració del bon comerciant d'especies.

Acció económica

Un tractat portuguès alemany

Abans d'anar a Madrid el nou embaixador alemany, comte de Tattenbach, passá per Lisboa ont se planejaren les bases d'un tractat comercial entre Alemanya y la veina nació occeánica.

La similitut de les produccions espanyoles y portugueses, donen an aquest concert una importancia extraordinaria. Encara que oficialment no's coneixen les bases convingudes, per lo que d'ell s'assegura ha fet les següents declaracions l'exministre d'Hisenda senyor Navarro Reverter, a un periódic madrileny:

«M'asseguren y és verosímil que'l tractat alemany lusita coloca nostres vins generosos en una situació d'inferioritat respecte als portuguesos de Madera, d'Oporto y tipus similars. Aquests pagaran 20 marcs a la seva entrada a l'imperi germánic, mentres que'ls nostres, semblants als portuguesos, en pagaran 30. Aquests recarrecs de 12'50 pessetes or, será prou pera expulsar els nostres caldos del mercat alemany.

»La pérdua pot evaluarse en uns tres milions de pessetes; peró lo que és més grave és que's perd un mercat que ab grans treballs ha conquistat el nostre pobre comers de vins, y que després costará grans treballs reconquerir ab tractats o sense.

»Les comarques que crec sofriran més d'aquest conveni, són les encontrades de Tarragona, una mica'l Penadés, mitja provincia de Castelló, tota la de Málaga y els vinyars de Xerés.»

Fins aquí les declaracions del senyor Navarro, que cal pendre com a válides no més en el cas de que aquell tractat, fins ara desconegut, sigui com se suposa.

Ingressos y pagaments

L'intervenció general de l'Estat ha publicat a la «Gaceta» els resums d'ingressos y pagaments liquids en els onze primers mesos de l'any actual. Heusaquí'l resultat en milions de pessetes:

En 1904, ingressos 926'73; pagaments, 791'60.

En 1905, ingressos, 923'35; pagaments, 754'70.

En 1906, ingressos, 967'87; pagaments, 785'79.

En 1907, ingressos, 957'35; pagaments, 782'11.

En 1908, ingressos, 953'30; pagaments, 801'98.

La xifra dels pagaments aquest any és la més alta del quinquení, encara que és la menor en els verificats pel Deute públic.

En quant als ingressos, hi ha aument en utilitats, drets reials, duanes, sucre, transports, timbre, enllumenat, tabacs, cerilles (de 4'80 a 10'63 milions de pessetes), rifes, explosius y recursos diversos.

Les baixes afecten a territorial, industrial, mines, cédules, pagaments de l'Estat, carruatges de luxo, alcools, consums y mines d'Almaden.

S'ha d'advertir que'l total d'ingressos 953'30, se refereix a un pressupost de 1.040'68 milions pressupostats, y el de gastos executats, 801'98, a 1.023'17, per lo qual se pot apreciar la considerable suma de pagos que s'hauran hagut de formalisar en desembre, que será no obstant, compensada pels ingressos a efectuar, encara que'ls crédits pendents de pagament superaran als débits pendents de cobro.

L'Hisenda italiana

En la memoria presentada al Parlament pel ministre de Tresor d'Italia sobre la situació financiera, s'anuncia que'l resultat definitiu de l'exercici 1907 a 1908 (juliol a juny) ofereix ingressos per la suma de 1.946 425.71 lires or, que representen un superavit de 36 milions y mitg de lires, despres d'haver complert ab tots els gastos ordinaris y extraordinaris, comprenenthi deu milions invertits en construcció de ferrocarrils y dotze milions en amortisació de deutes.

Els ingressos, excepte'ls drets sobre'ls vins, que han mimvat en 50 milions, representen una major recaudació de 77 milions a la xifra pressupostada.

Informes comercials

El Centre d'Informació comercial del Ministeri d'Estat publicia lo següent:

RUMANIA.—Cullita de cereals en l'any 1908: El cónsul d'Espanya a Bucharest remet els següents datos publicats pel ministeri d'Agricultura.

Blat, 19.316.118 hectólitres; blat de moro, (xifra aproximada), 34 milions; civada, 6.065.427; ordi, 4.536.399; ségol, 930.421.

FRANSA.—Segons els datos suministrats per l'Administració de contribucions indirectes, la cullita de vi en els Pirineus orientals ha aconseguit la xifra de hectólitres 3.322.000, o sigui una mámva sobre la de 1907 de 1.198.287 hectólitres. Aquesta mámva és deguda principalment a les pluges del mes d'agost, que foren de molta duració y facilitaren el desenrotllo de les malalties criptogámiques. Les transaccions són molt escases, cotisantse les poques que se fan de 0'90 francs a 1 franc per grau.

El «stock» comercial en casa de s propietaris era al final de la campanya—30 de setembre darrer—de 313.000 hectólitres.

VENEZUELA.—Per decret de 17 de novembre darrer, s'han introduit les següents modificacions arancelaries:

«Artículo 1.º Se aforan en la 6.ª clase arancelaria, con un recargo de 30 por 100, las zarazas, percalas, mansouk, rasete, popelinas de algodón, cretonas, calicós, carlancanas, brillantinas, malvinas, japonesas lustrillos, los listados que tengan más de 13 hilos de urdimbre en un cuadrado de 5 milímetros, el merino de algodón y la franela de algodón de color, las musulinas, crespo, linó, rengue, bareje, granadinas, organdía, céfiro clarín, dulce sueño, tarlatán, imité holan-batista, batistilla de algodón blanca ó de color lisas, labradas, caladas ó bordadas en piezas ó en cortes para vestidos, las etaminas de algodón de color y cualesquiera otras telas semejantes á las anteriores que no estén comprendidas en otras clases y sirvan para traje de mujer.

Art. 2.º Se aforan en la 6.ª clase arancelaria los fósforos de todas clases, con excepción de los de estrellitas ó de bengala.

Art. 3.º Se derogan los números 416, 432 y 503 de la ley de Arancel de derechos de importación. Se exceptuan en el número 416 los yesqueros ó yescas y las mechas para yesqueros, que corresponden á la 5.ª clase.

Art. 4.º Se conceden los plazos ultramarinos que establece el art. 225 de la Ley XVI del Código de Hacienda.»

EGIPTE.—Les sabates de goma de color clar són molt usades pels alarbs.

El preu del calsat a la fábrica és el següent: sabates de vadell procedents de Suissa pera home, de 80 a 108 francs dotzena; les mateixes de Fransa, de 120 a 150 francs. Les botes de senyora, de cuiro, procedents de Viena, de 120 a 167 francs dotzena, y el mateix preu les de manufactura francesa.

El calsat fet que's venia a Port-Said és lleig y mal confeccionat. Calsat ordinari y barato apenes se'n troba al mercat, per lo qual podria ésser base de bons negocis l'exportació d'aquest article pels nostres fabricants.

ITALIA.—La producció de blat a Italia ha estat aquest darrer any de hectólitres 53.133.700, acusant una baixa de 9.427.100 hectólitres sobre la cullita passada.

Sessió de l'Ajuntament

Prop de dos quarts de sis comensà la sessió de segona convocatòria corresponent a la present setmana, última de l'any 1908. La presideix el senyor Bastardas y hi assisteixen molt pocs regidors y públic.

Se llegeix y s'aprova l'acta de la sessió anterior.

Despatx oficial

LA CATASTROFE DE MESSINA.—El senyor Bastardas, en poques paraules, recorda la grossa desgracia de Messina y Catania, paisos tan lligats ab l'historia de nostra terra. Manifesta que desseguida de sabuda la trista nova, se personà en el consulat d'Italia pera donar el pésam en nom de l'Ajuntament. Creu que aquest deuria fer quelcom en auxili de les víctimes y proposa que consti en acta'l sentiment de la corporació per la catàstrofe ocorreguda.

S'hi adhereixen els senyors Layret, Duràn y Valentí, qui creu que s'haurien de promoure suscripcions públiques.

S'acordà de conformitat ab lo proposat per l'arcalde.

CONCURS DE CARTELLS.—Se llegeix una comunicació de l'arcalde, traslladant la del Jurat del concurs internacional de cartells «Barcelona: ciutat d'hivern», en la que comunica'l fallo declarant desert el concurs.

El senyor Valentí's lamenta de que'l Jurat sigués tan exigent al no premiar cap dels projectes presentats a concurs.

El senyor Durán li contesta que havent-hi al Jurat persones competents en materies artístiques, els delegats regidors, deixaren pera elles l'iniciativa del fallo.

EL RESULTAT DE LA JUNTA DE VOCALS.—Se llegeix una comunicació del Delegat d'Hisenda, traslladant la resolució del Director general, autorisant a l'Ajuntament pera cobrar durant l'any 1909, les mateixes tarifes de consums y arbitris adicionats que regiren durant l'any 1908.

Ab tal motiu s'aixeca'l senyor Layret, qui posa de manifest al Consistori la situació dificilíssima creada a la Comissió d'Hisenda y a l'Ajuntament, ab el resultat de la Junta Municipal de Vocals associats celebrada dilluns passat.

La Comissió en nom de la qual parla, se reuní pera veure'l camí a seguir davant del conflicte. S'estudiaren tots els preceptes legals. Se vegé que la Llei municipal no preveu el cas, succeit a Barcelona, o sigui que una Junta de vocals associats deixi sense pressupost a l'Ajuntament. Però si la Llei municipal no preveu aquest cas, en cambi la Llei general de comptabilitat de l'Estat, disposa que'ls Ajuntaments se subjectin a les disposicions generals, per tot allò que no previngui la Llei municipal.

Al 22 de febrer de 1892 se publicà una R. O., la que en son article segon disposa que quan al primer de janer no s'hagin presentat al governador civil, els nous pressupostos, s'entendrà que regeixen pera any nou els pressupostos vells y en son article quart disposa que no poden cursarse noves tarifes d'arbitris an el ministeri corresponent.

La situació doncs, diu, és clara. El dia primer de janer no podem presentar nous pressupostos, havent en consequencia de regir els vells.

Així doncs, la comissió d'Hisenda proposa que l'arcalde's dirigeixi al governador, notificantli que per aquest any nou l'Ajuntament tindrà'ls mateixos pressupostos. Ara bé, la Comissió proposarà un plan de transferencies pera evitar els perjudicis que pugui ocasionar aquest prorrogament.

La Comissió d'Hisenda no és pas la responsable de lo succeit. La votació sigué ben clara, y ab ella quedaren ben definides les responsabilitats que pugui haverhi. Mes la Comissió vetllarà per la disminució dels mals efectes que pot proporcionar a l'Ajuntament el no tenir nous pressupostos. (Molt bé).

Parla després el senyor Durán, qui diu que's fa càrrec de la situació especial en que's troba la Comissió d'Hisenda, ja que aquesta difícilment podia presentar uns nous pressupostos, els quals no podien tenir una nova orientació per quan aquesta no sigué donada per aquells que feren fracassar el projecte de la Comissió.

Creu, no obstant, que la solució d'aquella és interina, mai definitiva, per quan, a son entendre la llei ordena als municipis fer cada any uns pressupostos. El vot, ilegalment donat, per la Junta municipal, no inhibeix a l'Ajuntament de fer pressupostos.

Afirma que'l criteri de la Comissió de anar a la reducció del déficit, ve corroborat per l'opinió que desitja una forta reducció de gastos inútils.

Diu que ell no pot donar el seu vot a la continuació dels vells pressupostos, per quan contenen dos arbitris que considera impopulars, tals com el de sobre cortines y el de 1 per 100 sobre conservació de clavegueres. Tenim dever els regidors, diu, de marcar una orientació econòmica futura per l'Ajuntament, y qui no ho fassi mancarà al seu dever que li imposà Barcelona. Hem de fer una obra pràctica, positiva. Que's fassin els pressupostos en protecció al proletariat, en protecció als industrials, però que's fassin d'una manera o altra.

El cas d'ara a Barcelona potser és el primer que's dona a Espanya d'ensà que regeix l'actual llei municipal.

Demana a la Comissió un nou projecte de pressupostos nomenant si és precís una Comissió auxiliar que sigués la que portés la feina ímproba de la formació del nou projecte. Aquesta comissió l'haurien de formar els senyors Valentí, Zurdo, Oliva, Palau y altres que votaren en contra de l'anterior projecte, per quan ells són els que tenen de tenir una nova orientació.

No dubto, diu, del patriotisme d'aquests senyors. Ells donaren el criteri negatiu, avui tenen de donar el positiu, fent els nous pressupostos. (Rumors).

Rectifica'l senyor Layret, dient que la Comissió no proposa que regeixin els mateixos pressupostos per quan això seria declarar que aquells són bons; lo que ha fet la Comissió és usbjectarse a les lleis que l'Ajuntament té l dever de complir.

Seguidament repeteix ses anteriors manifestacions respecte a lo que la llei municipal y la R. O. de 22 de febrer de 1892 ordenen sobre aquesta materia.

No creu que puguin formarse nous pressupostos per quan no podrien crearse arbitris extraordinaris ja que les disposicions legals ho proibeixen. Y la llei no pot obligar a fer nous pressupostos, perquè si així fos, o l'Ajuntament o la Junta municipal s'haurien de rectificar de criteri econòmic, lo qual seria un absurde. L'Ajuntament, doncs, legalment, no pot fer uns nous pressupostos.

El senyor Valentí, que parla després, diu que en els vots y actes dels seus companys no hi ha hagut insult pera'ls individus de la Comissió d'Hisenda. Creu que la responsabilitat de lo succeit atany a tots, a uns per acció y a altres per omissió. El senyor Pla, diu, també va fer la dissecció del pressupost y en cambi ell no se li diu res. Varem votar en contra en la Junta municipal, perquè ja ho haviem fet abans. Nosaltres, afirma, no tenim la culpa de que'ls vocals estessin «escamats» de lo succeit ab el pressupost de Cultura.

El senyor Zurdo diu que en la comissió demanada pel senyor Durán, també hi hauria d'entrar el senyor Pla.

Torna a parlar el senyor Duran, qui diu que tan ell com el senyor Plá, estaven conformes en considerar dolents alguns punts dels pressupostos, però que posseïts de un sentit governamental, no votaren contra la totalitat, perquè coneixen la gravetat que això pot dur, com ha dut, ab la decisió de la Junta de vocals associats.

Aquests no és extrany que fessin lo que feren al veure regidors que'ls passaven davant.

Jo no he demanat responsabilitats, diu, lo que sí demano és que'ls que combateren els pressupostos, presentin un nou plan. Jo estic convensut que S. S. no'n tenen cap de plan, ni revolucionari ni evolutiu. S. S. són solament negatius. Si tenen el medi de resoldre'l problema de gastar molt y recaudar poc, exposintlo y Barcelona'ls ho agrairà.

El discurs del senyor Durán és interromput sovint pels lerrouxistes, especialment pel senyor Giménez.

Continua'l senyor Duran dient que en els moments actuals tenen de regir els mateixos pressupostos, però que creu que l'Ajuntament té'l dret, més, el dever, de confeccionar uns nous pressupostos. Ara, si'ls ultra-radicals creuen que's pot seguir com abans, allà ells, ab la seva conciencia.

Nosaltres, acaba, estem disposats a donar tota mena de facilitats a la reforma de qualsevulga projecte de pressupostos que's presenti.

El senyor Layret creu que no hi haurà plan económic davant del de la Comissió, desde'l moment que no'l va presentar aquella coalició momentània de vocals associats y regidors que poques sessions abans calificaven an aquells de rumiants. (Rumors).

Jo vaig alegrarme de veure aquella aliansa d'industrials burgesos y elements ultra-revolucionaris, sense cap criteri económic y sense cap ideal per guia.

Prescindint de la part legal hi ha la part moral, per l'impossibilitat en que's troba l'Ajuntament de rectificarse de criteri. Ja que'ls vocals, segons digueren, ja sabien lo que votaven havien de saber també que votant contra la totalitat havien de regir els vells pressupostos.

No's tracta de pendre cap acord al manifestar al governador que regiran els vells pressupostos; se tracta solament de complir un precepte legal. La responsabilitat de lo que passi, no la té l'Ajuntament.

El senyor Valentí's mostra tranquil, respecte la responsabilitat moral que li pugui tocar. Darrera d'un vot, hi ha un cavaller allí ont convingui. (Rialles). Seguidament afegeix que no's fiaren de la serietat dels que presentaven els pressupostos, després de lo passat ab el de Cultura. (Rumors).

Afirma que ells no's posaren darrera els vocals, sino aquests al costat d'ells. Se queixa amargament de que no se'ls cridés a la colaboració dels pressupostos.

Respecte lo que a dit el senyor Duran sobre'l nostre radicalisme, y així ab un to...

El senyor Duran:—Es que no hi crec! (Grans rialles. Els lerrouxis es protesten.)

Acaba'l senyor Valentí dient que'l senyor Duran sempre s'equivoca, devant lo qual bé poden equivocarse'ls radicals.

El senyor Zurdo cridant y movent els brassos, califica de comodons als vocals associats y afirma que ell no és «siervo del vaticano». (Grans rialles).

Torna a parlar el senyor Duran, qui planteja la qüestió en els següents temes: pot o no pot l'Ajuntament fer uns nous pressupostos? Deu o no deu l'Ajuntament fer uns nous pressupostos? Proposa que se sometí a l'Assessoria Municipal.

En cas que tinguem l'obligació de fer-los, qui deuria presentarlos és la comissió d'Hisenda, però tots tenim el dever moral d'ajudarla. Fins crec que s'haurien de consultar totes les societats de Barcelona que poguessin donar llum en l'assumpte.

Novament és interromput l'orador, pels lerrouxistes.

Seguidament, y al cap d'una estona de estar sospesa la sessió, se llegeix una proposició del senyor Duran, demanant un informe a l'Assessoria Municipal, sobre si l'Ajuntament te'l dever de fer uns nous pressupostos y en el cas de que no'l tingui si té'l dret de fer-los.

El senyor Layret, tot y creient inútil la proposició, per quan és una qüestió que deu resoldre l'Ajuntament, diu que la votará perqué ningú pugui creure que tem l'informe de l'Assessoria.

El senyor Galí s'hi adhereix y demana que també s'informi si és la comissió de Hisenda o una altra la que tingui de fer els nous pressupostos.

El senyor Duran, diu que en la proposició no hi ha ofensa per la comissió y respecte a lo del senyor Galí, creu inoportuna l'esmena.

El senyor Pinilla també ho creu, perqué lo demana'l senyor Galí ho té de decidir el consistori quan vingui l'informe de l'Assessoria.

El senyor Galí retira l'esmena.

La proposició del senyor Duran queda aprovada.

Damunt de la taula

ESCOLES D'ARTS Y OFICIS.—Se llegeix una proposició sobre la taula en caracter preferent, original dels senyors Mundi, Pinilla y López, demanant que s'organisin escoles d'Arts y Oficis, en els districtes quint y seté.

A ella hi presenten una esmena'ls senyors Duran, Puig y Fuster, demanant que l'Escola que vol crearse en el districte seté, se posi baix els auspicis del Patronat de l'Universitat Industrial.

Defensa l'esmena'l senyor Duran, qui combat l'organisació de les actuals escoles municipals d'Arts y Oficis, les quals califica de deficientíssimes. Creu que donada l'organisació del Patronat de l'Universitat Industrial aquest pot cridar millor que no pas l'Ajuntament, de les escoles que volen crearse.

Li contesta'l senyor Pinilla dient que aquesta és qüestió de l'Ajuntament, que aquest no deu abandonar de cap de les maneres.

El senyor Puig, creu que podria fer-se per assaig.

El senyor Mundi creu que les actuals escoles municipals van molt bé, y encarantse ab el senyor Duran li diu que'l Patronat de l'Universitat Industrial és un medi pera colocar als seus amics.

El senyor Duran.—Diguiho S. S. al revés y ho endevinará.

El senyor Pinilla.—Jo no puc deixar passar aquestes paraules!

El Senyor Duran.—Les sostinc!

Se promou un petit brugit que talla la presidencia.

El senyor Rubió, manifesta que desde fa tres dies hi ha ja casal pera'l Laboratori d'análisis, creat junt ab la Diputació per l'Ajuntament, qual local és en el mateix lloc ont está instalada l'Universitat Industrial. Diu això pera provar la conveniencia de que s'entregui al Patronat de l'Universitat Industrial una de les escoles, perqué així, prop del Laboratori, será de resultats més práctics.

El senyor Layret, sería partidari de l'esmena, sempre que'l Patronat, sigués un organisme mixte, compost de regidors y de gent que no'n fossin, peró ara resulta que en el Patronat de l'Universitat Industrial, si bé hi ha regidors, aquests no hi són com a tals sinó pels seus mérits personals y pels de la carrera o art a que's dediquen. Ademés aquest Patronat encara no ha organisat les ensenyanses técniques, lo qual podria fer l'efecte a l'opinió de que l'Ajuntament entregava a un desconegut les seves escoles. Lo proposat en l'esmena se hauria de fer ab totes les escoles, no ab una sola.

El plan—diu—que proposa'l Patronat per l'organisació d'aquesets escoles és el mateix, en molts punts copiat, que regeix a Ginebra, y, al ferho, no s'ha tingut en compte'l plan general d'ensenyansa que regeix en aquella capital.

Votará'l dictamen sense estar conforme ni ab ell ni ab l'esmena. Ho fará així per ésser aquesta la darrera sessió de l'any.

El senyor Cardellach, explica alguna cosa sobre les ensenyanses que's donen en l'Universitat Industrial, principalment en l'assignatura de filatura.

Rectifica'l senyor Durán qui diu als que el combaten que no'ls creu tan tontos, que si's tractés de colocar a amics seus, ells no se li posessin davant. (Grans rialles.)

Rectifiquen els senyors Pinilla y Layret y després parla'l senyor Rubió. Diu que la qüestió no és altra que de quartos, y tot lo que no siguin diners, és xerrameca (gran soroll). Lo que fem aquí és tocar el violon (més escándol). Ni jo, ni aquest company del meu costat (el senyor Cardellach) demanem mai la paraula quan se tracten qüestions d'advocats, y sempre'ls advocats se fiquen en tot tant si hi entenen com si no hi entenen (protestes y crits). Y en fi, senyors, és qüestió de diners y diners: l'Ajuntament és inepte pera crear escoles d'arts y oficis (soroll que dura llarga estona).

El senyor Pinilla que parla després, se mostra conforme ab el senyor Rubió, respecte la manca de diners.

El senyor Cardelach fa veure com unes escoles d'arts y oficis ben montades valen molts milions...

El senyor Palau:—Que no'ls trobará'l Patronat?

El senyor Cardelach:—Qui sab! Per ara'l Patronat, al primer professor que ha nomenat li dona 5,000 pessetes, sou que no guanya cap professor d'aquesta índole, a Espanya.

El senyor Palau, calla.

El senyor Durán presenta una esmena en el sentit de que l'Ajuntament tingui intervenció en la direcció de l'Escola.

D'aquesta manera'l senyor Layret s'hi mostra conforme y diu que votará l'esmena.

El senyor Pinilla, creu que les escoles deu ferles l'Ajuntament preguntant a la Universitat Industrial quin és la millor organisació que pot donárseleshi y, aquesta posada d'assaig en una escola, podria ésser ampliada a les demés, en cas que dongués resultats.

El senyor Durán demana que s'aplassi la discussió a lo qual s'oposa'l senyor Pinilla. Per fi s'aplassa per cinc minuts la discussió, continuant la d'altres dictamens.

MONUMENT AN EN PI Y MARGALL.—Se llegeix el dictamen de Governació proposant que s'entregui la quantitat de 25,000 pessetes que figura en pressupostos a la comissió organisadora del monument a Pi y Margall.

El senyor Plá y Deniel troba extrany que vulgui entregarse aquesta quantitat, quan l'any passat va entregarsen una altra de igual, y encara no se sab res del monument.

El senyor Valentí a son torn s'extranya, de lo dit pel senyor Plá y afirma que la comissió gestora del monument aviat publicará les bases del concurs internacional.

El senyor Layret, fa historia de lo ocorregut en aquest assumpte, dient que l'Ajuntament acordá entregar pera la suscripció 100,000 pessetes, dividides en quatre entregues de 25,000 pessetes. La primera partida ja está entregada, peró que pot ferse ab 25,000 pessetes? Res. Y si no s'ha fet res d'ont vol que vinguin el senyor Plá, els comprovants de l'invertsió?

Com que la quantitat figura en el pressupost, és natural que vingui'l dictamen.

Rectifica'l senyor Plá ,dient que d'aqui quatre anys, podem trobarnos igual que avui y el monument no ferse. S'han presentat—pregunta—els justificants de la inversió de les 25,000 pessetes entregades, com mana la llei?

Creu, tot y no volguent regatejar méits a Pi y Margall que aquest, no havia fet res per Barcelona.

El senyor Bastardas (ocupa la presidencia'l senyor Puig), com a president de la comissió gestora del monument a Pi, dona algunes explicacions. Varem creure—diu—que essent el den Pi y Margall, un esperit tant universal, havien de venir pera son monument, diners de tot el món. Hauria estat injust que l'eregis sols Barcelona. Aquesta deu contribuirhi, a més que pel significat del monument, pera que aquest, contribueixi a embellir la ciutat.

L'Ajuntament acordá 100,000 pessetes, peró, ab 50,000 s'acontenta y la prova n'és que en els pressupostos, que mataren els vocals associats ja no hi figurava la partida de 25,000 pessetes que figurava an els anteriors. Té de cridarse a la suscripció als principals Ajuntaments, y aquesta crida encara no s'ha fet perqué la comissió espera ferla, quan pugui presentar les bases del concurs internacional.

En quan a la manera com s'han invertit les 25,000 pessetes entregades, dec dir que'l caixer de la comissió don Sebastiá Torres, comprá ab elles bonos de la Reforma, al tipu de 97'25, el quals estan dipositats al Banc de Barcelona. Tots els diners recullits, mentres no puguin invertirse en obres, seran empleats igualment.

Rectifica'l senyor Plá, insistint en ses preguntes.

El senyor Durán, creu que moltes de les coses que aqui s'han dit, devien dirse el dia que l'Ajuntament acordá contribuir a la suscripció de Pi y Margall, y, després, el dia de la Junta de vocals, en que's ratificá l'acord. Creu que hi ha l'obligació moral d'entregar les 25,000 pessetes.

Demana que's declari que en els pressupostos pera l'any vinent que són els mateixos de l'any passat se donará una altra inversió a la quantitat de 25,000 pessetes que en aquests figuren pel monument an en Pi y Margall.

El senyor Nello, així ho declara.

En votació nominal és aprovat el dictamen per 26 vots contra 3 dels senyors Roca, Plá y Nubiola.

ALTRE COP LES ESCOLES.—Se llegeix l'esmena del senyor Durán que proposa que l'Escola d'arts y oficis del districte seté, estigui baix la direcció d'una Junta composta de quatre regidors y dels delegats del Patronat de l'Universitat Industrial. En votació nominal és refusada per 17 vots contra 14.

Seguidament se posa a discussió la proposició dels senyors Pinilla, Mundi y López.

El senyor Rubió.—Com que la proposició ve a continuar l'estatu quo de les escoles municipals de Barcelona, y jo celebroue an ell hi contribueixin els senyors d'aqui endavant y principalment un senyor catedrátic d'Universitat...

El senyor Mundi.—Servidor de vosté.

El senyor Rubió.—Gracies. Un catedrátic...

El senyor Mundi.—Que treu molt mals deixebles. (Rialles.)

El senyor Rubió.—Sí, senyors. El senyor Mundi'm doná carabassa de la seva assignatura de lo qual me'n alegro molt, peró molt... (Mes rialles, cops de campaneta.)

Aquests senyors que sembla que per l'edat... (gran avalot. La presidencia imposa orde.) Bé, acabem aviat: demano que ja que la proposició continúa l'estatu quo, se voti per aclamació.

El senyor Durán.—Ab el meu vot en contra. (Rialles.)

El senyor Layret.—Votaré'l dictamen, perqué sense ell ens quedariem sense escoles.

El senyor Durán.—Jo votaré contra, perqué prefereixo que no hi hagi escoles a que aquestes siguin dolentes.

El senyor Giménez.—Ara veig que S. S. és radical.

El senyor Durán.—Molt més que S .S.

El senyor Puig presenta una esmena al dictamen en el sentit de que les plasses de les escoles siguin proveides per rigorosa oposició. L'esmena s'accepta y el dictamen s'aprova.

Orde del dia

S'aproven una pila de dictamens que figuren a l'orde del dia, mentres la comissió de Governació está reunida, estudiant les esmenes presentades al dictamen de subvencions a establiments de ensenyansa.

Abans d'entrar a l'orde del dia, les 9'50, s'acorda prorrogar la sessió fins a les onze, peró, sent el dia darrer de l'any, se continuará fins que s'acabi, puig té d'acabarse a la forsa a les dotze.

Com que'l despatx ordinari s'havia acabat molt abans de que la comissió de Governació acabés les seves deliberacions, la sessió queda sospesa una llarga estona.

A un quart de dotze se repren la sessió.

El senyor Puig y Alfonso dona compte de lo deliberat respecte'l dictamen de subvencions d'ensenyansa. Ab les esmenes acceptades, se varia la quantitat de subvenció, aumentantse.

Seguidament s'aprova'l dictamen ab el vot en contra dels senyors Layret, Borrell y López.

La sessió s'acaba a dos quarts de dotze de la nit.

Festes y sports

Foot-ball

Avui arribaran a Barcelona els socis del «Stade Helvetique», de Marsella, que demà passat han de jugar una partida de «foot ball» ab el Club Barcelona en el camp del carrer de Muntaner.

L'interès d'aquest partit és més gran, després que s'ha sabut que'l «team» que s'espera vencé per quatre «goals» al «Olimpique», de Marsella, donantli aquest triomf el títul de campió del mitgdia de Fransa.

Els jugadors del Club Barcelo a estaran disposats així:

En el «goal», Solà; en les defenses, Morris y Brú; en el mitg, Thalman, Grau y Steubery, y en la devantera, Peris, Quirante, Witte y Wallace.

El partit se jugará fassi'l temps que fassi.

Sardanes

Pera celebrar la diada de Cap d'any el Foment de la sardana ha organisat pera avui, a dos quarts de dèu de la vetlla, una audició extraordinaria de sardanes per la renomenada cobla «Sureda».

A més del variat programa que han donat n'hi figura una de nova original del conegut mestre Cardús, que l'ha escrita pera aital festa.

INFORMACIO DE BARCELONA

Carnot d'avui. *—A les dèu del matí:* Festa a la Previsora Obrera de Sant Andreu.—*A les onze:* Inauguració d'una exposició y tómbola a l'Ateneu Obrer.

Boletin Oficial. —El darrer publica les següents disposicions:

Circular del Govern civil manifestant les condicions ab que's llogará un local pera oficines de policia. Altres disposicions de poc interés y providencies judicials.

Sant d'avui: La Circumscisió del Senyor.
Sant de demà: Sants Isidor y Macari mrs.

ELS TERRATREMOLS D'ITALIA.—Ab el fi der ecullir cabals pera socórrer a les víctimes de les horroroses catástrofes succeides a Sicilia y a la Calabria, la Junta de govern de la Societat Barcelonesa de Beneficencia ha organisat una capta pública y una funció teatral.

—El senyor Cónsul d'Italia, don David de Gaetani, no poguent de moment remerciar personalment a les autoritats y a les nombrosissimes persones que l'han visitat al Consulat pera donarli el pésam pel dol que sofreix avui Italia, ens prega que trasmetem a totes elles els remerciaments del seu Govern, de la colonia italiana resident a Barcelona y els seus propis.

—L'exarcalde de Barcelona senyor Sanllehy va visitar ahir al matí al cónsul d'Italia y després de donarli'l pésam per les catástrofes de Mesina y Reggio, li entregá 500 pessetes pera socórrer a les víctimes de les mateixes.

—La majoria dels cónsuls residents a Barcelona, han anat a donar el pésam al seu company representant de la nació italiana.

De les autoritats barcelonines els senyors Bastardes y Prat de la Riva, ho han fet també ja.

Alguns senadors y diputats solidaris estigueren així mateix en el consulat italiá, a expressar el seu condol.

En el balcó del consulat italiá, hi ha sigut posada la bandera de l'Estat rellligada ab glasses negres.

En el Dispensari y Hospital de Nens pobres de Barcelona, fundat y dirigit pel Dr. Vidal y Solares, s'hi presentaren durant el mes de desembre passat, els següents serveis médics ab entrega gratuita de medicaments:

Assistencia a la clínica médica, quirúrgica, d'otología, malalties dels ulls, de la pell, o'do, nas, go'a, 5213; malalts tractats ab injeccions hipodérmiques, 680; malalties per medi de l'electricitat, 42.

Vacunacions, 55; operacions practicades, 21.

Exámens bacteriológics, químics y micrográfics, 70.

El total d'assistencies facultatives durant el mes de desembre 6,081.

—Mundial Palace.—Plat del dia: *Bouillabaise.* Dissabte, *Menú vegetariá,*

Vida municipal

L'arcalde ha ordenat que's tirin a terra unes parets y una xemeneia que menassen ruina, de la casa núm. 42 del carrer de l'Aurora, en la que s'hi declarà foc.

Demà estarà obert a la comptaduria el registre pera la recepció de factures y làmines amortisades dels emprèstits de Aixampli.

Els quartos pera pagarles estan ja dipositats a la caixa municipal.

El governador ha desestimat un recurs d'alsada interposat per un proprietari contra un acord de l'Ajuntament, proibint colocar una reixa a la porta del portal de l'Angel.

L'Agrupació benèfica de la guarda municipal y urbana, agraida pels favors rebuts del senyor Puig y Alfonso, y per lo molt que per ella ha treballat, l'ha nomenat soci protector de la mateixa.

Una comissió d'abdues guardes li ha entregà ahir el diploma corresponent.

Baix la presidencia de l'arcalde senyor Bastardas, ahir a la tarda's reuní al Palau de Belles Arts el jurat del concurs de cartells artístics convocat per la comissió d'Atracció de forasters.

Examinats detingudament els 55 projectes concorrents, no se'n trobà cap, ab tot y el mèrit relatiu d'alguns, mereixedor del premi únic, consistent en 5.000 pessetes, que devia atribuirse al guanyador.

En conseqüencia, el concurs sigué declarat desert, acordantse igualment que'ls cartells quedin exposats en el propri Saló de la Reina Regent, a fi de que puguin ésser visitats pel públic.

La quantitat de 6,500 francs que van deixar els tolosencs y l'arcalde de Luchon pera'ls pobres (y que representen pessetes 7,221'50), ha estat destinada per sa nyor Bastardas a facilitar roba d'abric als necessitats y especialment als nois.

Una part de la quantitat s'invertirà en roba pera criatures de pocs dies y s'entregarà a les mares per indicació de les llevadores y metges municipals.

Se repartiran camisetes y mitjons a les criatures de la Lactancia gratuita.

Altra part serà pera adquirir flassades.

Se fará una distribució de vales de roba y seran fets efectius a Belles Arts, un dia que se senyalará oportunament.

El senyor Bastardas se proposa cridar la atenció de l'Ajuntament pera veure si s'pot instalar d'una manera definitiva'l Vestuari de la Beneficencia municipal.

Té ja adquirida una important partida de gèneros de punt y els comerciants que vulguin fer proposicions de venda, poden dirigirse per escrit a la majordomia.

Els que vulguin fer donatius també poden recórrer a la mateixa oficina.

Han demanat permís:

Els senyors Fills de Francisco Sans, pera instalar tres electre motors, al núm. 169 del carrer de la Diputació.

Don Joan Roig, pera instalar un generador de vapor, a la casa de Camp número 46 de Sant Andreu.

S'ha facilitat la següent nota de la secció de Consums:

«En cumplimiento de lo prevenido en la Regla segunda de la R. O. del Ministerio de Hacienda de 16 de junio de 1886, estableciendo el procedimiento á que han de sugetarse los industriales, ganaderos y agricultores, que soliciten la sal como primera materia de su respectiva industria, en la conserva ó salazón de carnes ó pescados, para beneficio del ganado ó bien para el mejoramiento de sus tierras y deseen disfrutar del beneficio de introducción de dicha especie con el derecho reducido consignado en el art. 28 del Reglamento vigente para la administración y exacción del impuesto de consumos, se hace público que los interesados que se consideren con derecho á la expresada bonificación y quieran obtenerla para el año 1909, deberán presentar á la Administración del impuesto dentro del plazo de quince días á contar desde el siguiente al de la publicación de este edicto, en el «Boletín Oficial» de la provincia, una relación expresiva del número de kilogramos de cada clase de sal blanca ó negra que calculen han de necesitar durante el citado año, á fin de que la Administración proceda á abrir la cuenta correspondiente ó intervenir la entrada é inutilización de la sal que se introduzca con el expresado beneficio reglamentario.»

—«Bloc Catalá 1909. Preu 1 ral. Vendes en gros. Plassa Real. Tres llits, 2, baixos,

Vida corporativa

En el local del F. del T. N. y baix la presidencia de don Ricard Geli, se reuní la societat espanyola d'Agricultura prenent, entre altres acords, el de donar conferencies agrícoles y posar en condicions de funcionar el rusc-escola que posseeix la societat en el Parc de Barcelona.

Amés el senyor Geli va donar compte dels premis obtinguts pels socis en col·lectivitat y individualment en el certamen que durant el mes de maig darrer se va celebrar a l'I. A. C. de S. I.

La J. D. de la secció de la Cambra de la Propietat anomenada «Serralada Sant Genis-Horta», ha quedat constituida aixís:

President, don Manuel Sivatté; vis president primer, don Antoni Massó; vis president segón, senyor marqués d'Alfarrás; secretari, don Eduard Agustí; vocals, don Valentí Roure, don Manuel Sofer, don Carles Marés, don Joan Ferrer y don Climent Guix.

La «Unión de Ateneos Obreros de Cataluña», se reunirá en Assamblea semestral reglamentaria pera l'aprovació de comptes y renovació de sa Junta Directiva, demá passat a les 10 del matí en el «Museu Pedagógic Experimental», carrer Ample, núm. 1, primer.

Com resultat de les gestions empreses prop del Ministeri de la Governació pel Delegat Regi d'Industria y Comers d'aquesta provincia, s'ha dictat la següent real orde: Pera remeiar les deficiencies de que's serveix V. E., donarme compte en sa atenta comunicació data 9 del corrent, prepara aquest Ministeri un vast plá de reorganisació dels serveis actuals de Correus y d'implantació dels que acreditats ja a l'extranger, no han sigut encara establerts a Espanya y ab aquest pla que sens dubte trobará la major acullida en l'opinió y a les Corts se resoldrá'l problema de l'entrega rápida de la correspondencia en les arribades dels correus.

De real orde me complau participarlo a V. E. pera'l seu coneixement y el d'aqueix Consell provincial.—Déu guardi a V. E. molts anys.—Madrid 22 de desembre de 1908.—J. de La Cierva.

La Reial Academia de Ciencies y Arts celebrà'l dimecres, dia 30, la sessió general ordinaria corresponent al mes actual, baix la presidencia del doctor don Eugeni Mascareñas, qui manifestà la dolorosa pèrdua que acaba d'experimentar la Corporació, ab motiu de la mort d'un dels seus membres corresponents més eximis, el cèlebre paleontòleg M. Albert Gaudry, ocorreguda el 28 de novembre últim.

An aquest objecte recordà que, entre les nombroses investigacions portades a cap per tant eminent savi, mereixen especial menció les que realisá a Pibermi (Atica), en les montanyes rocoses (Estats Units) y en el Mont Leberon (Fransa). També citá entre ses publicacions més notables l'intitulada «Les enchainements du monde animal». Manifestà aixímateix que havia estat llarcs anys professor del «Museum», membre de l'Institut de Fransa, en el que desempenyà la presidencia de l'Academia de Ciencies. Recordà l'especial simpatia que havia manifestat envers nostra Corporació y la part activa que prengué en les memorables sessions de la reunió extraordinaria de la Societat geològica de Fransa celebrades aqui y en altres llocs del Principat en setembre y octubre de 1898. S'acordà que constés en acta'l sentiment de la Corporació per pèrdua tant irreparable.

Entre'ls donatius més importants de que en aquesta sessió's donà compte, mereix especialíssima menció el de l'explèndit herbari del que fou durant llarcs anys acadèmic numerari doctor don Frederic Tresols, ofert per sa viuda donya Maria Borrell; y de diverses obres últimament publicades pels individus de la Corporació don Lluis Mariano Vidal, doctor don Jaume

PRIMER PREMI de l'Excm. Ajuntament de Barcelona

L'ha obtingut la farmacia del Dr. Doménech, ont s'elabora'l maravellós tònic reconstituient **Fosfo-Glico-Kola** Doménech, que recomanen els metges més eminents per combatre ab èxit segur la **Neurastenia, Clorosi, Inapetencia, Debilitat, Palpitacions del cor, Convalescencies,** y demés malalties nirvioses. — S'entregarà **gratis** una mostra en elegant capsa metàlica a qui ho soliciti de l'autor, B. Doménech, farmacèutic. — RONDA DE SANT PAU, 71. — Barcelona

CALORIGENE

Cura en una sola nit la TOS, els REUMATISMES DOLORS DE COSTAT, LUMBAGOR, TORTICOLIS y totes les afeccions causades pel fred

Es un remei facil y nèt, no exigeix sacrificis de costums y evita l'ús de drogues tant perjudicials per l'estòmac.

Els magatzems **Petit París**

Adornaments pera vestits y confeccions

ALTA NOVETAT

FELICITEN A SA DISTINGIDA CLIENTELA L'ANY NOU

CUCURULLA, 9 (PLASSA SANTA AGNA, 1) BARCELONA

Descobriment sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL Y TAMBÉ DE LES LLAGUES DE LES CAMES

La pell. - Mals de les cames

ABANS DE LA CURACIÓ — DESPRÉS DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedàn (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojors, sarpullidos tarináceos, sycosis de la barba, *picors, varices, llagues varicoses y eczemes varicoses de les cames; malalties sifilítiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, A SEDAN (FRANSA)

Dipòsit general y venda: a Barcelona, Vicens Ferrer y C.ª, carrer Comers, 112; Fills de Vidal y Ribas, carrer de Moncada, 21; Uriach y C.ª, carrer de Moncada, 20; Riudor y Parés, Portal de l'Angel, 14; Doctor Andreu, Rambla de Catalunya, 66, y Josep Segalá Estalella, Rambla de las Flores, 4 Farmacia).

Ramon Puncernau

Sastrería

La Ciudad de Sabadell

107, HOSPITAL, 107

DESITJA A SOS CLIENTS Y AMICS UN FELÍS Y PRÓSPER ANY DE 1909

TOS BRONQUITIS — **Pastilles** — CATARROS curats per les

BRACHAT

CICLOS SANROMÁ

BALMES 62 BARCELONA

LES DOCUMENTS DU PROGRÈS

REVISTA INTERNACIONAL

Més interessant si fos possible que cap dels números anteriorment publicats, és el corresponent al mes de desembre.

La discussió que ha tingut lloc darrerament a Fransa sobre l'abolició de la pena de mort, fa de vibrant actualitat l'article que M. Lino Ferrari, procurador general de Roma, publica sobre l'abolició de tant inhumana pena.

La relació dels fets barbres comesos are fa poc al Japó y brillantment escrita pel professor de Nagasck, M. Bryan, suscita en l'ànim protestes enèrgiques de tots els homes civilisats,

El progrés social ha donat un pas importantíssim ab la creació de les lligues de compradors.

Una explicació clara y sintètica de l'objecte d'aquestes lligues la dona M. Josep Bergeron, secretari general de la L. S. de C. de Fransa.

Molts altres articles notabilíssims, y unes magnífiques cròniques dels diferents moviments mondials avaloren el número are publicat.

SE SUSCRIU EN AQUESTA ADMINISTRACIÓ

UN ANY, PTES. 15.—UN NÚMERO, PTES. 2

PURGANTS

— El millor dels purgants coneguts es el —

The des Alpes de RECH

LA «POCHETTE INTERNACIONAL»: 50 hermosos segells, tots diferents, COLONIES ANGLESES, ALEMANYES, VELLA EUROPA etc. Valor real, 12 francs **NET 5 francs**

LA CASA VICTOR ROBERT

83, RUE DE RICHELIEU, PARIS

envia franc el Catàleg d'Ocasions (Series, Lots, Assortits, oleccions, etz., etz.), ab PRIMA GRATUITA.

Demanar el **CATALEG DEL TIMBROFIL** que acaba d'aparèixer

Gratis — Franc — Ab prima

Pera fer PONDRE a les gallines

Medi d'eficacia comprovada — — Donant a les gallines

ELS POLVOS PERA FER PONDRE

S'obtenen resultats immillorables. Se consegueix que ponguin fins durant la temporada de majors freds

100 ous per gallina y per any s'obtenen ab un gasto de 0'10 ptes. per mes

1909

La Ilustración Artística

El Salón de la Moda

Biblioteca Universal Ilustrada

Serie pera 1909

En aquesta serie's repartiran els CINC tomos següents:

LA EMPERATRIZ EUGENIA, apunts històrics de sa vida íntima, per Joan Bautista Enseñat. Un tomo profusament ilustrat ab quadros, estampes y gravats de l'època.

DEUDA DEL CORAZÓN. EL ANGEL DE LA GUARDA, quadros copiats del natural per l'insigne novelista don Josep Selgas. Dos tomos ab precioses ilustracions del senyor Mas y Fondevila.

ABRAHAM LINCOLN, ÍNTIMO, apunts històrics y anecdòtics de la vida del célebre home que's feu admirar en la presidencia dels Estats Units de Nord Amèrica. Un tomo ilustrat ab reproduccions de retrats y dibuixos de l'època.

MEMORIES DEL GENERAL KUROPATKIN, obra interessantíssima que no pogué publicarse a Russia per proibició del Zar. Un tomo ilustrat ab gran nombre de gravats.

Tot per 4 rals setmanals!!

Se reparteixen prospectes y se suscriu en les llibreries y centres de suscripció.

ENGLISH per mestre anglès; traduccions, Casp, 47, segon, prim.a

El Gestor

Ferràn VII, 43, primer, segona

Prèstams en 1.ª hipoteca al 4 anyal; y en 2.ª hipoteca, indivisos, us-de-fruits, rústica propietat, censos y drets llegitimaris. Rapidesa y reserva.—De 11 a 1y de 5 a 7.

CONSULTA GRATUITA **CURACIÓ** RADICAL de les malalties VENERIES SIFILÍTIQUES y HERPÉTIQUES, per cròniques que siguin. Sant Pau, 112, farmacia.—Davant del quartel.

Mobles de A. Diral

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes. Mendizábal, 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

Pràctic en correspondencia francesa, anglesa y italiana, y comptabilitat; té totes les tardes lliures. Dirigirse a les inicials I. F., Apartat de Correus, 162.

Se VEN cotxet y burro petit. Raó: Conquista, 98.—Badalona.

Venda a plassos

mobles, máquines pera cusir, rellotges, trajos, capes, etz. Hospital, 101.

VIUDOS y SOLTERS

Diferentes senyoretes de totes edats y ab dots o fortunes desde 100 a 100,000 duros, o més, desitgen casarse com Déu mana. Totes són honrades, instruídes y de bones families. Escriure (ab sello dins de la carta) a don J. Calderon, Rambla de Catalunya, 46, primer. Casa formal

Pianos nous

DE LLOGUER

DESDE 10 PESSETES MENSUALS

CARRER DE RAMELLERES, NÚM. 19, PRIMER

PASTILLES

REUMA — BRONQUITIS — CATARROS — MALS DE GORJA — LARINGITIS — GRIPPE — TUBERCULOSI

DUPEYROUX

Torns y eines de precisió

pera mecánica y rellotgería

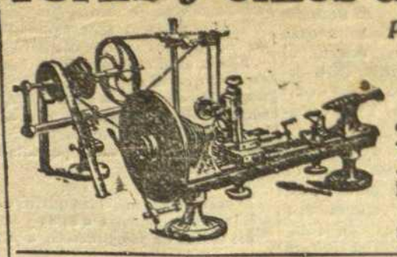

Torns pera aficionas

REPRESENTANT

dels torns y útils de precisió **Wolf, Jhan & C.ª** y de les acreditades llimes suisses marca *Matthey*

Francisco Layret

SANT PAU, NÚM. 6, PRINCIPAL

Mobles

Thonet germans

feliciten a sos clients l'Any Nou

PELAI, 40 — *BARCELONA*

1909 AGENDAS 1909

(BAILLY-BAILLIERE)

Agenda de Bufete

Contiene: Diario en blanco para anotaciones de ingresos y gastos, con importantes datos, muy necesarios en oficinas de Banca, Comercio, particulares, etc.

Cuatro ediciones económicas

En Madrid: 1, 1,50, 2 y 3 pesetas.
En Provincias: 1,50, 2, 3 y 4 pesetas.

Cuatro ediciones completas

En Madrid: 2, 2,50, 3 y 4 pesetas.
En Provincias: 2,50, 3, 4 y 5 pesetas.

MEMORANDUM DE LA Cuenta diaria

CONTIENE

Secciones especiales para anotar visitas, señas útiles; gastos é ingresos diarios, y cuanto se necesita para llevar ordenados y sin temor á que se olviden los múltiples asuntos en que se desarrolla la vida moderna.

PRECIOS

En Madrid: 2,50 y 3 pesetas.
En Provincias: 3 y 3,50 pesetas.

Agenda Culinaria

LIBRO DE LA COMPRA

que contiene 365 minutas y más de 700 recetas.

Explicación de la manera de condimentar los guisos que prescribe en los menús diarios.—Agenda en blanco para anotar al día los gastos de cocina.—Modelos del presupuesto individual y de familia.—Agenda de la lavandera y planchadora, etc.

PRECIOS

En Madrid . . . 2,00 ptas.
En Provincias . . 2,50 —

Agenda Médico-quirúrgica de bolsillo

ó Memorándum terapéutico, Formulario moderno y diario de visita.

Contiene: Diario en blanco para las anotaciones particulares. — Diario de visita.—Memorándum de terapéutica médico-quirúrgica y obstetricia.—Formulario.—Venenos y contravenenos.—Aguas minerales.—Señas útiles á médicos, farmacéuticos y veterinarios, etc.

PRECIOS

2,50 ptas. en Madrid y 3 en Provincias.

Agenda de Bolsillo para uso de Particulares.

Precioso libro de notas, dividido por días, con interesantes datos sobre Correos, tablas de interés y amortización, pesas y medidas, reducción de monedas extranjeras, etc.

Encuadernado en tela, con bolsillo interior y porta-lápiz.

PRECIOS

EN MADRID

De un día en plana . . . . 1,50 ptas.
De dos días en plana . . . 2,00 —

EN PROVINCIAS

2 y 2,50 ptas. respectivamente.

Ideal Braguer Brú

Curació radical garantida de l'HERNIA.- Alivi y contenció instantanis — — — — El millor de tots els coneguts

No compreu sense visitarme abans. - - - Consulta gratis

TRAFALGAR, 5, PRINCIPAL. — DESPATX: DE NOU A DOTZE Y DE QUATRE A SET

ESQUELES

MORTUORIES

Se n'admeten en la imprempta d'aquest diari, fins a dos quarts de tres de la matinada.

TELEFON 2,298

Folletó d'EL POBLE CATALÀ

La Caixa d'Estalvis

PER

AUERBACH

(Acabament)

»Ens vàrem ficar altra vegada al llit y el Palatí me pintà aleshores un món meravellós que m'encantava. Ja'm veia atravessant la mar y magatzemant barres de or: després posseint un carruatge tirat per quatre cavalls magnífics y tenint un criat que, ab una senyal, me presentava una gran pipa d'espuma ab adornaments de plata, y un altre que m'omplia copes de xampany. M'imaginava la meva muller, ab un sombrero ab vel verd.

»Després d'haver fantasejat sobre tot això, se dormí'l meu company, y jo vaig fer lo mateix. De cop me vaig despertar, com si hagués estat víctima d'una borratxera. Tot lo que havia passat ho veia clarament. Allí, davant meu hi havia'l bagul obert y al damunt la llibreta, iluminada per la lluna. Vaig saltar del llit pera esquinsar el full falsificat. Vull pèrdreho tot, vaig dir entre mi; però no vaig tenir forses pera realisarho. Li tenia tant d'amor a la llibreta! Vaig acotxarme de nou y me vaig dormir profonfondament.

»A l'endemà'l meu principal me preguntà si estava malalt, en vista de l'aspecte inquiet y fadigat del meu rostre. No vaig saber que contestarli, y quan la seva dona y els seus fills me dirigien alguna paraula carinyosa, se m'oprimia'l cor. Se creuen, pensava jo, que encara ets un home honrat, perquè no saben que has fet lo que no devies fer; el dia en que ho descobreixin te plantaran al mitg del carrer. Devegades, mentres estava menjant, me semblava que de prompte anava a aparèixer un agent de policia, encarregat d'agafarme y conduirme a la presó. Aleshores me posava la mà a la boca, temerós de pronunciar un mot que me denunciés. Era tant grossa la por que tenia de cometre una torpesa, que quan me preguntaven alguna cosa trigava a respondre. Ma calia reprimir el pensament que m'assaltava.

»Fins ara y tot, ja ho sabeu, y la meva Caterina ho repeteix sovint, que no hi ha res que'm costi tant com guardar un secret. Figureuvos, doncs, les dificultats ab que toparia pera guardar aquell secret que pesava a la meva conciencia.

»Aumentà'l nombre dels nostres companys, car el principal tenia molta feina, y com que'ls nouvinguts omplien l'habitació, no podia enraonar gaire sovint ab el Palatí. Un dia que treballavem a la presó, me digué:

»—Aquí estan tancats tots els tontos; però nosaltres serem aviat rics y ens passejarem ab cotxe.

»Poc a poc vaig anar recobrant la tranquilitat, en vista de que ningú s'havia adonat del meu delicte. Però a l'acostarse les festes de Nadal, els fills de l'amo vingueren un matí y se posaren a saltar al meu voltant, tot dient:

»—Sabem una cosa que no volem dir.—

»Les seves paraules se'm clavaren al cor com la fulla d'un ganivet. Aquelles ignocents criatures sabien lo que'l seu pare se proposava donarnos com estrena de Nadal, y estaven contentes del seu secret, mentres jo guardava en el fons del cor el secret d'un crim, que si no s'havia realisat davant dels homes, estava consumat als ulls de Déu.

La vigilia de Nadal la minyona del regidor Menninger vingué corrent al taller, y haventme trobat a la porta, me digué que anés totseguit a casa del seu amo ab totes les eines.

»—Y hi haig d'anar totjust jo? No hi pot anar un altre?—li vaig preguntar.

»—M'ha dit que't busqués. Anem depressa!

—Esperat una mica, y vinc.—

El nom del regidor m'havia espantat. Sabrà potser, me preguntava, la falta que he comès? No havia ensenyat la llibreta a ningú y no pensava ferne ús fins a la primavera.

No obstant, me vaig posar en marxa ab la noia, en el visatge de la qual s'hi retrataven l'honradesa, la bondat y la joventut. Qualsevol hauria dit que en els seus ulls brillaven les pures llums dels ciris de la missa de la nit de Nadal.

»—Per què'm mires així?—li vaig preguntar pel camí.

»—El meu pare era cerraller com tu—va contestarme—y moltes vegades me deia: «el cerraller és lo mateix que'l capellà y el metge: al capellà se li confia l'ànima; al metge, el cos, y al cerraller la fortuna».

»—No ets gens tonta. Com te dius?—

»—Caterina.—

»—Igual que la meva mare.—

»Vàrem arribar a casa del regidor, ont tot estava iluminat y calent. Vaig pujar al primer pis y me feren entrar en una habitació coberta de toves alfombres.

»De les parets penjaven quadros ab amples marcs daurats. En mitg de la sala hi havia un divà circular de vellut, ornat ab plantes florides. Aquest és el luxe dels rics, pensava jo; y el meu cor bategava.

»El regidor m'entregà una elegant caixeta, la clau de la qual s'havia trencat, y me digué que l'obrís. El pany era anglès, y no duía les eines que calien pera tocar el resort. Les vaig anar a buscar, y al tornar digué'l regidor a la Caterina.

»—Tinc molta feina. Quedat ab el cerraller.

»—Molt bé diu—respongué la minyona.

»—Què ben moblada que està la casa—vaig dir jo a Caterina.—Te deu saber molt greu deixar aquestes magnífiques alfombres pera anar a viure a una caseta pobre.

»—Quan se viu en una casa rica—observà ella—s'acaba per saber que tant se val menjar ab una cullera d'or com ab una d'estany. Lo essencial és que's visqui en pau, seguir un camí recte y tenir la conciencia neta.—

Quan vaig sentir això darrer, me va caure l'eina de les mans y no vaig poder trobar el forat del pany. Un núvol me tapava'ls ulls. Caterina esclafí a riure, y me digué que jo no era tant llest com se creia. Per fi, després de molt furgar, vaig obrir la caixeta, y els meus ulls se meravellaren. Damunt d'un coixinet de vellut blau lluía una joia de diamants.

»Caterina cridà al seu amo. Més ab prou feines aquest hagué donat una ullada a l'estoig, m'agafà per la mà y me digué:

»—Aquí hi manca una agulla, una agulla ab un diamant molt gros.—

»Jo tremolava com la fulla a l'arbre, y pensava: «T'han fet venir aquí pera posarte a prova, y ara't portaran a la presó». Ja estava a punt de caure de genolls en terra, quan la veu de Caterina ma tregué del meu estupor.

—Què diu?...—exclamà—Si jo he estat al davant!—

—Silenci! Us regirarem a tots dos. No te moguis d'aquí!—

Cridà a la seva muller y li digué que pensava regalarli una joia de sa mare, y que havia vist que faltava la pessa de més valor.

No puc dir en aquest moment lo que va passar en mí, y encara tremolo al pensar l'efecte que allò'm produí.

»La meva indignació aumentà quan vaig veure que a Caterina la tractaven de mala manera, quan vaig veure que una altra criada que entrà a l'habitació digué que potser s'havia posat l'agulla als cabells y quan vaig mirar a la pobra noia, pàlida com la mort y ab les faccions alterades. Aleshores vaig maleir al món, als grans, als petits y a tots quants són capassos de torturar un cor ignocent.

»Com era natural, ni'l regidor ni la seva muller ens van trobar res ni a ella ni a mi. Tinc present que al sortir d'allí vaig dir a la noia: «Prentho tot ab paciencia, que jo ja't recompensaré lo que has sofert per mi».

»Vaig caminar errant pels carrers, ple de veritable rabia. Per tot arreu brillaven les atxes y sonava l'alegria de la nit de Nadal. Però s'havia apagat dintre meu la llum de l'ànima.

»El Palatí arribà al comble de l'alegria quan li vaig contar lo succeït.

»—Ja ho veus—me digué—tu que ets un home honrat acabes de sofrir el tracte que'ns donen els poderosos. Als que no tenen ni tiu's ni fortuna els tracten com a lladres. Crec que ara no tindràs cap escrúpol en pèndrels tot lo que puguis.—

L'afront que acabava de rebre ofegava, en efecte, la veu de la meva conciencia.

Desde aquell dia vaig buscar continuament a la Caterina, poques vegades la vaig poder trobar. Una vegada'm va dir que tenia por de que'ns vegessin junts, perquè això podia fer crèixer les sospites.

»Un quant temps després, un dia que feia feina pera la presó, entrà de cop Caterina; me donà un candau sense clau, y me pregà que n'hi fes una pera l'endemà.

»A l'hora en que haviem quedat vaig anar a portarla a casa del regidor. Caterina escombrava l'escala, y tan bon punt me vegé m'agafà la mà.

»—Alabat sigui Déu—me digué.— Ja estem del tot justificats! El senyor ha rebut avui una carta de la seva germana, dientli que era ella la que s'havia oblidat de posar l'agulla a l'estoig.

Aquella casa del regidor, ont havia patit una engoixa crudel, me proporcionava una immensa alegria. El trist incident m'havia dut la felicitat de conèixer a la Caterina, la qual me prometé ballar ab mi el diumenge de Carnaval.

»Mai m'he sentit més felís que aquell diumenge. Vaig dir a Caterina que desitjava ésser ric pera oferirli un magnífic carruatge tirat per quatre cavalls. Me prometé ella que'm seria fidel.

»Arribá'l diumenge de Rams, y a instancies del Palatí, vaig determinarme a cobrar els diners pera crear la meva fortuna y casarme ab Caterina.

»Feia un sol esplèndit quan m'en vaig anar a la Caixa d'Estalvis.

»Quan vaig tenir l'edifici a la vista, el meu cor bategava ab violencia. A la teulada cantava alegrament un pinsà. Com que és tant fàcil deixarse arrossegar en aqueixos moments d'engunia per la superstició, vaig pensar: «Si'l pinsà canta fins que jo hagi passat el llindar, seguiré ab coratge'l meu projecte; però si para de cantar, torno enrera y cremo la llibreta.

»A l'arribar prop de la porta el pinsà va parar de cantar, y jo vaig fugir. Vaig sentir que defallia. Però aviat vaig dirme: »Què volen dir totes aqueixes tontes credulitats? Per què'ls dono tanta importancia? Apa, endavant! Coratge! Provemho!»

»Vaig entrar a l'oficina. El regidor Menninger estava allí arreglant comptes. De cop vaig tenir por; més la seva presencia me donà nou valor. Aquell era l'home que tant greument m'havia ofés.

»Vaig esperar el meu torn. Suava com un carretell.

»M'arribá'l torn. Vaig presentar el rebut. El regidor se posà les ulleres y examinà'l paper un moment. El silenci era sepulcral.

»—Heu fet bons estalvis—me digué per fi'l regidor, tot obrint la caixa.—Acosteuvos. Voleu metàlic o bitllets?

»—Bitllets.—

Me donà un feix de papers. De cop, mirantme fixament, me digué:

»—Sou vos l'aprenent cerraller a qui vaig enviar a buscar el dia de Nadal?

»—Sí.

»—M'alegro de veureus. Moltes vegades he sentit no havervos demanat mil perdons per les injustes sospites que vaig tenir. Us faig present el meu sentiment per aquella falta, y si puc esmenarla fentvos algun favor, me'l podeu demanar. He estat injust y voldria trobar una ocasió...

»Ah! Qui és capàs de dir l'opressió que vaig sentir al cor a l'escoltar aquelles paraules? Estava allí apretant convulsivament ab una mà el plec de bitllets y esguardant les altres monedes posades damunt del taulell. Mai havia comptat tants diners. Me vingué l'idea de fugir, abandonantho tot; però quan vaig veure an aquell home, a qui jo odiava, tractantme ab tanta dolsor y humilitat, me vaig sentir vensut, y un poder suprem me va obligar a prosternarme davant de la justicia eterna.

»Caient de genolls en terra, vaig dir:

—No, no! Soc un miserable! Preneu aqueixos diners.—

Y li vaig explicar tot.

»El regidor era un home de bon cor. Al veurem tant desesperat, m'alsà y me dirigí paraules de consol. Després volgué fer posar pres al Palatí, y no vaig poder ferlo desistir de tal propòsit fins que'l vaig convèncer de que perseguint an ell quedaria jo embolicat per forsa en la qüestió.

»El meu perillós company solament fou obligat a anarsen de la ciutat.

»Abans de sortir de la Caixa d'Estalvis vaig cremar la llibreta.

»El meu casament ab la Caterina se celebrà a la casa del regidor.

»El regidor s'ha portat molt bé ab mi. M'ha deixat diners pera establirme, y el meu fill Teobald porta'l nom d'aquell home venerable, car volgué ésser el seu padrí.—

Almera, don Joaquim Felip Nery Delgado, don Joaquim de Borja P. Longinos Navás y Aníbal Ricoó. Además se mencionaren diverses notables publicacions que, en concepte de cambi, havien remitit el Museu Nacional de Buenos Aires, l'Observatori de Meudon, el de Bèlgica, les Academies dels Lincos de Roma, l'Universitat de Tokio, etc.

L'acadèmic don Guillerm J. de Guillén García, llegí son treball de torn sobre el «Estat actual de la telegrafia sense fils. Judici crític. Son pervindre», comensant per demostrar ab gran nombre de fets, com la telegrafia sense fils ja ha entrat en el terreny pràctic. S'ocupà de la missió que té y en ses aplicacions a les comunicacions a gran distancia, a la seguretat dels vaixells, a la guerra, a l'auxili de nàufregs, als carrils en marxa, a la formació del mapa del temps de l'Atlàntic, pera avisar als vaixells l'arribada de tormentes y pera donar l'hora fixa als vaixells.

Se detinguè'l senyor Guillén García en fer un judici crític de les teories que se han donat pera explicar la transmissió telegràfica sense fils, y després d'ocuparse de l'interessant qüestió, de la ressonancia o acord de les antenes, y després dels nous treballs sobre la direcció y orientació de les ondes, entrà a descriure els nous aparells sobre generació d'ondes, fixantse especialment en els treballs de Pulsen y de Vemberg. Acabà exposant les noves formes d'antenes, y feu un judici crític dels detectors d'ondes fixantse en l'heterodyne.

L'acadèmic Dr. don Ignasi Valenti y Vivó llegí un treball sobre'ls «Frenocomis Nacionals», posant de manifest les raons que aboguen en prò de la erecció de tals establiments, que venen a ésser la segona etapa de l'Higiologia y Terapèutica Socials, com fou la primera'l manicomi.

Essent vertiginosa la convivencia, ab excés manifest d'estímuls acumulats contra la societat mental, forsa és colaborar pera conservarla unificant la filantropia, guiada per la Medicina mental, que en dia no llunyà exigirà frenocomis nacionals de defensa y auxili, confesantse europeus y americans pera garantir la seguretat pública.

El senyor secretari de la Corporació donà lectura d'una Memoria de l'acadèmic corresponent en Saragossa, R. P. Longinos Navás, S. S., sobre Neuròpters Planípennes, redactada en vista de la revisió que feu dels Mantéspides del Museu de Paris, facilitats pera sa consulta per M. R. du Buysson, en la qual donà a conèixer algunes formes noves reconegudes entre les de la colecció de dit acadèmic y les del susdit Museu y una llista de les d'aquest últim ab expressió de les localitats respectives.

Fou llegit ademés per l'acadèmic don Josep Comas Solà, una nota presentada pel doctor don Albert Nodou, de Burdeus, sobre la constitució de l'hèlix pel propulsor de Mr. Le Compagnon, en els actuals aparells de locomoció aèria, empleant motors lleugers d'essencia.

La Direcció y Redacció d'«El Mutualista» convoca a tots els socis de L'Amic del Poble Català que desitgin el retorn de sos estalvis y conseguent liquidació de aquella, a la reunió que tindrà lloc el proper diumenge dia 3 de janer, y a dos quarts d'onze del matí, a la Societat Claris, Sant Pau, 83, primer.

—BRICHS, sombrerer, ARCHS, 3.

D'Instrucció

El Consell Directiu de la «Schola Orphéonica» ha nomenat professor de la mateixa al mestre en Manel Barguñó, tenint en compte el nombrós ingrés d'aspirants a orfeonistes y l'excessiu treball del professorat.

—La Rondalla del dijous.

De la Diputació

Fins a les vuit del vespre va estar abans d'ahir reunida la Comissió de qüestions obreres, acabant d'enllestir l'estudi dels treballs presentats pels aspirants a la càtedra d'Economia Social recentment creada. Després d'una llarga deliberació, la Comissió va acordar per unanimitat proposar a la Diputació el nomenament de don Josep Maria Tallada y Pauli pera'l desempenyo de la càtedra esmentada.

—Quan l'anemia y clorosi van acompanyades de dispepsia, se curen ab l'Elixir Estomacal de «Saiz de Carlos» perqué aumenta l'apetit, auxilía l'acció digestiva, el malalt menja més, digereix millor y hi ha major assimilació y nutrició completa essent ademés reconstituient y tònic.

Del Govern civil

Ahir se'ns entregá en el Gover civil la següent nota:

«El plazo para la admisión al concurso de Médicos y Secretarios Intérpretes de Estaciones Sanitarias que convoca la R. O. de 26 de diciembre actual, termina el 15 de enero próximo y dentro de él han de presentar las solicitudes los aspirantes en la Inspección general de Sanidad Exterior.

El que convoca otra R. O. de igual fecha para la provisión de plazas de Maquinistas, Fogoneros, Celadores marinos, Patrons de falúas y Celadores desinfectores, termina el cinco de enero próximo, debiendo ser presentadas las solicitudes en el Gobierno civil.»

REIS. Cortaplomes, estisores, necesers y joguines. Dagueria Grau, Jaume I, 17.

Una nota diaria pera les llegidores

LA MODA DELS ALMOINERS.—*Les modes actuals són decididament un xic desconcertantes. Potser direu que això és propri de les modes de totes les èpoques. Sens dubte; més vull dir que les modes d'ara són més desconcertantes encara que les d'altres temps. Fetsè Fixemnos en que la moda actual és una barreja de modes passades, presents y futures y de tots els paisos del món. Tenim—oh triomf de l'imaginaciò!—la gorra persa, el pentinat grec, els vestits Directori y Imperi. Y heusaquí que una novetat... mitgeval acaba d'aparèixer. L'almoiner, l'almoiner de llana, vellut o cuiro recobert de brodats, d'assabatges y tota mena d'aplicacions de vidre o metall, l'almoiner qué's porta penjat de la cintura y qué's gronxa y s'encavalca al fer anar les cames. Totjust apareguda la moda la fantasia dels fabricants francesos s'ha vessat en aquests ornaments y a Paris se veuen ja almoiners inverossimils que semblen trets del guarda robes d'una princesa india. Sense degenerar en aquestes exageracions pot ésser l'almoiner un bell complement dels vestits eiguts que priven ara.—E.*

Botlletí comercial

Moviment de Borsa

31 de desembre 1908

Tranzaccions

Ab escàs negoci ha transcorregut la contractació d'aquest matí al Casino Mercantil.

Els valors cotisats passaven a la tanca:

L'Interior, a 84'85; els Nords, a 79'05; els Alacants, a 98'10 y les Orenses, a 28'76.

Tampoc ha resultat gaire profitosa pera'ls especuladors la contractació d'aquesta tarda en nostre mercat de valors, puig ha estat molt limitada la variació aconseguida tant per la Renda com per les accions carrilaires.

Fineix avui el mes y ab ell l'any 1908. Es de esperar que al nou any, acabades ja les festes y també les operacions de la doble, l'animació renaixi en aquesta Borsa y tornin aquells jorns de felis recordansa, allunyats fa una llarga temporada de nostre mercat y per tots ben anyorats. Serà així?

Té la paraula l'any 1909.

El curs seguit fins a les quatre de la tarda, és:

L'Interior comensa a 84'83 y tanca a 84'87.

Els Nords de 78'95 reculen a 78'85 y pugen a la tanca a 79'15.

Els Alacants debuten 98'00, cauen a 97'85 y tanquen a 98'15.

Les Orenses de 28'70 passen a 28'75 y tanquen a 28'60.

El Colonial s'ha cotisat a 78'25.

Les Catalanes s'han cotisat a 15'00.

El Mercantil a 00'00.

Els Descomptes a 00'00.

Els Ebres a 38'50.

En obligacions al comptat, s'ha operat: Almanses del 3 per cent, a 80'15; del 5, a 107'50, Segovies, a 107'75; Sant Joan de les Abadeses, a 80'50; Alacants del 4, a 99'25; del 2 1/4 a 59'65; de la Serie B, a 103'35; Roda a Reus, a 57'25; Orenses, a 54'35 y Canal d'Urgell, a 70'00.

Ab escassa animació ha transcorregut la darrera sessió del Borsí.

La tanca comparada ab la del dia anterior, ha donat la diferencia que segueix:

	Avui	Anterior	Diferencia
Interior	84'05 (1)	84'85	0'00
Nords	79'30	79'00	0'30 g.
Alacants	98'25	98'05	0'20 g.
Orenses	00'00	00'00	0'00
Colonial	00'00	00'00	0'00

Els francs s'han cotisat a 11'40 y les lliures esterlines a 27'98.

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	27'50	00'00
Londres x. v.	27'98	00'00	27'98
Paris x. v.	11'43	00'00	11'40
Id. y plasses bancables			
Madrid x. v.	0'00	0'00	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 % fi mes	00'00	84'50	84'525
Deute Inter. comp. S. A 4%	85'40	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4%	86'45	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4%	86'20	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4%	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4%	84'50	00'00	00'00
Deute Inter. en dftes. S 4%	00'00	00'00	00'00
Deute Amortizable s. A	101'15	000'00	000'00
» » s. B	101'10	000'00	000'00
» » s. C	101'04	000'00	000'00
Emprestit municipal 4 1/2 %	95'85	00'00	00'00
Emprestit munic. 1er. maig 1903 y març 1904 4 1/2	98'75	00'00	00'00
Emprestit munic. 1906-1907, series A. B. C. D.	98'00	00'00	00'00
Emprestit munic. Bonos Ref.	98'00	98'03	98'25
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba S.	107'65	107'50	107'75
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	107'50	107'35	107'65
F. C. Huesca a Fransa y altres líneas (4 %)	97'75	97'75	98'00
F. C. y Mines Sant Joan de les Abad. (3 %)	81'50	81'25	81'50
F. C. Tarragona a Barcelona y Fransa (2 1/4 %)	00'00	55'85	55'85
cantitats petites	00'00	00'00	00'00
F. Z. y Orense a Vigo	54'35	54'25	54'50
cantitats petites	00'00	00'00	00'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	000'00	105'00	105'50
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	95'00	95'00	95'50
Comp. G. de T.	00'00	93'50	94'00
Comp. Bars. Elec.	000'00	105'00	105'50
» » »	03'75	93'75	94'25
Societat G. de Aigües de B.	00'00	75'25	75'75
Comp. Gral. Ts. Fs.	00'00	9.'00	99'50
E. gl. d'Espanya núm. 1 al 108,000	101'75	101'50	102'00
«La Catalana», C. de O. y T.	00'00	00'00	00'00
C. A. «El Tibidabo»	000'00	98'00	100'00
Accions fi de mes			
Banc Hispà-Colonial	181'96	000'00	000'00
Catalana General de Crèdit	75'00	00'00	00'00
F. C. Medina a Z. O. V.	28'75	28'60	28'70
F. C. N. d'Espanya	79'85	79'00	79'10
» Madrid, Saragossa a Alacant	98'10	98'00	98'10
Accions comptat			
E. G. T., 1 al 3,000 y 4,001 al 7,000 n. 25 p.	000'00	119'00	120'00
C. P. de T. Preferents	00'00	100'50	101'00
Societat Hullera Espanyola	145'00	000'00	000'00

BORSÍ DEL MATÍ

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg 20

	Obre	Tanca
Interior fi mes	84'83	84'85
Alacants »	98'15	98'10
Nords »	79'10	79'05
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	00'00	00'00

BORSÍ DE LA TARDA

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

	Obre	Tanca
Interior fi de mes pròxim	84'05	84'05
Alacants » id.	98'20	98'25
Nords » id.	79'25	79'30
Orenses »	00'00	00'00
Colonials »	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

Alfonso	11'00	per 100
Isabel	11'00	» »
Unses	11'90	» »
Or de 4 duros	10'50	» »
Or de 2 y 1 duro	9'90	» »
Dollars	14'00	» »
Francs	11'10	» »
Marcs	135'90	» »
Lliures esterlines	27'75	ptes.

BORSA DE PARIS

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixamplis.

Fransa	Deute perpetu 3 p. 100	42'80 p. 100
Argentina	5 p. 100 1896 Rescissió	90'00 p. 100
Idem	4 p. 100 1900	94'87 p. 100
Brasil	5 p. 100 1898 Funding	102'25 p. 100
Xina	4 p. 100 1895	98'85 p. 100
Idem	5 p. 100 1898	507'50 p. 100
Egipte	Deute privilegiat 3 1/4 p. 100 1890	103'25 p. 100
Italia	3 3/4 p. 100	104'20 p. 100
Japó	4 p. 100 1905	42'40 p. 100
Marroc	5 p. 100 1904	552'50 p. 100
Mèxic	4 p. 100 1904	92'75 p. 100
Russia	4 p. 100 1889	84'70 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	99'80 p. 100
Suissa	4 p. 100 Ferrocarrils de l'Estat	98'85 p. 100
Idem	3 p. 100 1902	84'85 p. 100
Turquia	4 p. 100	96'30 p. 100

BORSA DE LONDRES

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixamplis.

Consolidat anglès	2 1/2 p. 100	83'7/8 p. 100
Alemanya	3 p. 100 Imperi	84'30 p. 100
Argentina	4 1/2 p. 100	70'50 p. 100
Idem	4 p. 100 Rescissió	98'50 p. 100
Brasil	5 p. 100 Funding	81'50 p. 100
Idem	4 p. 100 1889	94'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1903	92'00 p. 100
Xina	4 1/2 p. 100 1898	85'00 p. 100
Japó	4 1/2 p. 100 1.a s.	84'50 p. 100
Idem	4 1/2 p. 100 2.a s.	100'50 p. 100
Idem	4 p. 100 1905	101'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1907	89'00 p. 100
Russia	4 p. 0/0 1889 1.a s.	97'75 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	69'50 p. 100
Uruguai	3 1/2 p. 100	96'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1896	94'50 p. 100
Venezuela	3 p. 100	47'00 p. 100

BORSA DE PARÍS

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixamplis.

Paris, 3 tarda

4 o/o Exterior Espanyol	96'60
4 o/o Interior »	75'75
Accions ferrocarril M. S. A.	337'00
» » N. de E.	420'00

BORSA DE MADRID

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixamplis.

Madrid, 5'30 tarda

Interior 4 o/o	84'77
Francs	11'35
Lliures	27'94

(1) Cupó tallat.

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del Centre Algodoner de Barcelona.

Liverpool 31 desembre

	Anterior Tancà	Avui Obre	12'15	Tanca
Disponible	4'99	0'00	4'99	0'00
Janer-Febrer	4'80	4'78	0'00	0'00
Mars-Abril	4'77	4'78	4'76	0'00
Maig-Juny	4'78	4'76	0'00	0'00
Juliol-Agost	4'77	4'75	4'75	0'00
Octubre-Novembre	4'61	4'60	4'60	0'00

Alexandria 31 desembre

	Anterior Obri	Avui Obre
Janer	15 5/32	15 5/32
Mars	15 13/32	15 13/32

Sostingut

Nova York 31 desembre

	Anterior Tancà	Avui Obre	2.a l'st
Disp.	9'20	0'00	6'00
Jan.	8'80	8'86	0'00
Mars	8'83	8'38	0'00
Maig	8'88	8'92	0'00
Jul.	8'87	00'0	0'00
Agt.	8'80	00'0	0'00
Oct.	8'65	8'69	0'00

Quiet

Nova Orleans 31 desembre

	Anterior Tancà	Avui Obre
Disponib	8'7/8	0'00
Desembre	Nom.	0'00
Janer	8'87	0'00
Mars	8'90	0'00
Maig	8'98	0'00
Juliol	9'06	0'00

Sostingut

Arribades als ports dels Estats Units. —40,000 bales contra 24,000 al mateix dia de l'any passat.

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa S. Gassert, Princesa, 54

El Havre 31 desembre — Cafè (good average)

	Obre	Tanca
Desembre	41'00	00'00
Mars	39'25	00'00
Maig	38'25	00'00
Juliol	38'00	00'00

Sostingut

Nova-York 31 desembre — Cafè (Tipu núm. 7)

	Obre	Tanca
Desembre	0'00	5'20
Mars	0'00	5'45
Maig	0'00	5'45
Juliol	0'00	5'40

Sostingut

Hamburg 31 desembre — Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Desembre	20'50	00'00
Janer-Mars	20'50	00'00
Maig	20'80	00'00
Agost	21'10	00'00

Sostingut

París 31 desembre — Sucre (núm. 3)

	Obre	Tanca
Desemb.	00'00 0/0	00'00
4 Janer.	00 00 0/0	00 00
4 Mars.	00'00 0/0	00'00

Calma

Londres 31 desembre — Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Desemb	10/1 1/2	00/0 0/0
Maig	10/4 1/4	00/0 0/0

Calma

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Regis

Dia 31 desembre

Andalús, de 28 o/o a 28 1/2; Ampordà, de 27 1/2 a 23 1/2; Ribera d'Ebre, de 31 o/o a 34 o/o; Urgell, de 34 o/o a 37 o/o; Aragó, de 35 o/o a 38 1/2.

Preus per duros els 100 kilos fora consums.

Arribades pels molls y estacions el dia d'ahir

Estació del Bogatell 18,000 kilos.

OLIS REFINATS

En caixes de 6 llaunes de 4 litres:

Regás Extra verge, a 9'00 pessetes cada llauna.

Regàs superfi, a 8'25 id. id. id.

La Trompeta, a 7'25 id. id. id.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C.a Plassa Palau 16, Bilbao y Huelva

Londres 30 desembre

		Lliu.	Shel.	Pen.
Coure	Standard	63	17	6
»	Id. 3 mesos	64	12	8
»	Best Selected	69	10	0
Estany	G. M.	131	10	0
»	Id. 3 mesos	133	13	0
»	Inglés	131	10	0
Plom	Espanyol	13	5	0
Ferro	Escocés	0	55	3
»	Middlesbro	0	49	3
»	Hematitas	0	57	8
Accions	Riu Tinto	75	00	0
»	Tharsis	5	17	6
Exterior	Espanyol		95	10
Plata		0	23	1 1/8
Cambia 3 m/F		0	00	0 1/4
Régul d'Antimoni			35	

MERCAT DE GRANS

Arribades pels molls y estacions el dia 30 de desembre de 1908.

Nord: 34 vagons de blat, 2 de farina, 1 de besses o de sègol y o d'ordi.

Fransa. 12 vagons blat, 1 farina, o ségol, 1 civada o besses 1 d'ordi y o de blat-de-morc.

Informació de Madrid

SERVEI DE "EL POBLE CATALÁ"

9 matí

La prempsa madrilenya

"El Imparcial"

Dedica'l fons als discursos pronunciats pel senyor Moret desde que s'ha constituit el bloc de les esquerres, pera sostenir que'l que pronuncià en el local de la societat «El Sitio» de Bilbao, subratlla'l que havia pronunciat a Saragossa, que tanta ressonancia ha tingut, segons el diari madrileny.

El senyor Moret presta un gran servei a la Monarquía ab la propaganda que fa, puig la posa ab contacte ab el poble recullint les aspiracions del sentir de l'opinió pública.

Ocupantse especialment del discurs que ha pronunciat dit personatge, diu que ha parlat com estadista, no com a polític que aspira a ésser poder.

En altre article s'ocupa de l'acord pres per l'Ajuntament de Tarragona de substituir l'impost de consums en dita ciutat per un impost personal.

Considera que lo fet per l'Ajuntament de Tarragona ve a demostrar que tenia raó el senyor Navarro Reverter quan deia que és facilíssima la substitució de l'impost de consums.

Assegura que això's pot fer millor a Madrid, Barcelona, Sevilla, Valencia, Coruña y en general en totes les grans poblacions.

Acaba dient que disminuint els gastos d'administració, l'acció fiscal y l'impost de consums, suprimint el matute y el frau, se conseguiria alleugerar les cárregues que pesen sobre'l contribuient y abaratar la vida.

"El Liberal"

Parla dels terratrèmols d'Italia dient que té la mateixa historia del d'Espanya y que'ls seus habitants són de la nostra mateixa rassa.

Fa una curta ressenya històrica pera demostrarho y acaba dient que Espanya comparteix ab Italia'l sentiment de la catàstrofe.

"A B C"

Diu que'l ministre de Gracia y Justicia ha dit que'l Govern ha donat ja'ls passos preliminars pera la provisió del bisbat de Barcelona y la concessió del capell cardenalici vagant y que fins després de Reis no hi haurà res definitiu en aquests assumptes.

"El País"

Parla també del discurs del senyor Moret pronunciat a la societat «El Sitio», de Bilbao, y en el que segueix fent propaganda pera l'unió de tots els elements liberals.

Alaba'l discurs quan el senyor Moret parlà dels ministres servils que promogueren uns la destronació d'Isabel II y altres portaren la Restauració. Aplaudeix la defensa que feu de la teoria de la separació de l'Iglesia y l'Estat, però li censura les protestes de catòlic, puig ningú li demanà la cèdula de comunió.

"El Universo"

«El año político» és el seu editorial y fa historia dels fets polítics més importants del 1908.

Examina la campanya jacobina que se ha fet, dient que'ls homes lliberals, per «dilettantisme» sectari tracten de tornar a encendre la guerra civil.

Acaba dient que si'ls catòlics són atacats en la seva fe y en els seus drets, se defensaran, podent ésser la lluita religiosa el «finis Hispania».

10 matí

La "Gaceta"

Publica les següents disposicions:

R. O. disposant que s'anulin les subvencions vigents concedides, pera ajudarlos a la construcció d'edificis escolars, als ajuntaments que s'expressen. Entre ells està el de Vilanova y Geltrú, a la provincia de Barcelona, y el de Bronyosa, a la de Lleida.

R. O. rehabilitant les subvencions concedides ab el mateix fi a alguns Ajuntaments, entre ells el d'Avinyonet del Penadés.

Rifa de Madrid

En el sorteig de la rifa de Madrid celebrat avui han sortit premiats ab els majors els següents números:

Primer premi, 160,000 pessetes, número 7,003, venut a Madrid.

Segon premi, 60,000 pessetes, número 26,902, despatxat a Madrid.

Tercer premi, 30,000 pessetes, número 14,732, venut a Barcelona.

Quart premi, 15,000 pessetes, número 27,127, despatxat a Murcia, Saragossa y Barcelona.

El senyor Montero Ríos

A l'acabar aquest matí el Consell de ministres al Palau, el rei ha rebut en audiencia al senyor Montero Ríos.

L'entrevista durá molta estona.

Dintre d'uns dies marxará a Málaga'l Sr. Montero Ríos y s'hi estará fins que's reanusin les Corts.

Les senaduries

S'ha dit que de no haver firmat el rei els nomenaments de Senadors vitalicis, no tindria res d'extrany que'l senyor Maura ens sorprengués, segons el seu sistema, ab la publicació dels decrets a la «Gaceta».

S'assegura que no's retrassarà la combinació anunciada y se confirma que'l senyor Maura se proposa concedir a les minores la meitat de senaduries vitalicies vagants.

Nou carreg

Avui s'ha assegurat que'l ministre de la Governació havia nomenat a don Ramon Méndez, auditor del cós jurídic militar, quefe de la secció central de policia, nou cárrec que's crea en dit ministeri.

Banquet

S'ha celebrat el banquet ab que'l general Azcárraga obsequiá als vispresidents y secretaris en el café «Ideal Room».

Pressupostos

Entre'ls decrets firmats pel rei n'hi figura un sobre adaptació dels pressupostos pera l'any 1909.

Pera Italia

Pera donar compliment a l'acord pres en el Consell de ministres d'avui el general Primo de Rivera prepara ràpidament material de campament y queviures destinats a les víctimes dels terratrémols de Italia.

De Gobernació

El senyor La Cierva estigué aquesta tarda en l'escola de policia del carrer de León, revistant les forses d'orde públic que van destinades a Murcia y que han sortit aquesta nit.

Se crearan ademés, noves forses de policia pera altres vuit provincies que sortiran aviat pera'l seu destí.

S'ha reunit en el ministeri de la Governació la junta de policia pera despatxar assumptes de trámit.

Consell al Palau

Aquest matí s'ha celebrat al Palau l'acostumat Consell dels dijous, baix la presidencia del rei.

El senyor Maura en son discurs a l'ocuparse de les qüestions extrangeres ha dedicat preferent atenció a la catàstrofe de Sicilia y Calabria.

S'ha acordat enviar un barco de guerra que probablement serà'l «Numancia» o el «Cataluña», ab socors, als llocs sinistrats.

També s'ha tractat en el Consell del punt que deu tenir el color morat en el penó reial de Castella, perquè sembla que s'han cotejat gravats antics y per ells s'ha vingut a observar que'l morat era abans més clar que'l que avui s'usa.

Consultat el monarca sobre aquesta qüestió no ha donat un criteri definitiu, per lo qual és possible que continui l'actual color.

Després el senyor Maura ha exposat al monarca alguns assumptes de regismei nterior, entre ells l'estudi que s'està fent pera la nova llei de recrutament.

El temporal del Nort

San Sebastián.—Comuniquen de Vergara que'l desbordament del riu Deva va alcansar la major altura coneguda desde fa 60 anys.

Els barris de Zubieta han quedat completament inondats, causant les aigües considerables danys.

Dos tallers de serrar fusta han perdut gran quantitat de material que hi havia dipositat.

Ha comensat el decreixement de les aigües.

A Biarritz regna violent temporal en tota la costa. El mar presenta imponent aspecte.

Els rius Adour, River y Bidasoa, menassen desbordarse.

Se temen hagin ocorregut sinistres marítims.

La mare de la reina

La princesa Beatriu, mare de la reina Victoria, permaneixerà a Madrid fins pel mes de mars.

Com de costum s'hostatjarà a la planta baixa del Palau.

La "Nautilus"

Comuniquen de Palma de Mallorca que la funció en honor dels marins de la «Nautilus» ha resultat lluidíssima.

Hi han assistit el comandant de la «Nautilus» y comissions d'oficials y guardes marines.

De les autoritats de la plassa hi han concorregut el capitá general, el governador civil, representacions de l'Ajuntament y de totes les corporacions.

1 a 3 matinada

La prempsa de la nit

El "Diario de la Marina"

Condol y censura'l projecte de l'esquadra dient que després de dos anys d'estar obert el concurs, aquest encara no s'ha adjudicat.

Diu que fa falta en materia naval un xic de despotisme ilustrat pera que ab conciencia, intenció y voluntat s'obtingui la finalitat, això és, que Espanya tingui la forsa marítima que exigeix la defensa del seu litoral y la seva missió continental.

Noves construccions

En virtut de l'entrevista sostinguda, entre'l rei y varies personalitats militars se pensa construir en els solars de Sant Gil la capitania general y el Govern militar de Madrid.

Se construiran dues casernes de cavalleria y altres dues pera quatre batallons de cassadors.

N'hi haurá un pera tropes de sanitat militar y administració militar, ampliant el de Leganés.

Les obres s'adjudicaran per subasta.

La nova esquadra

«El Liberal» publica unes declaracions d'un marí, en les que's fa ressaltar el disgust que regna en el cos general de l'Armada davant del temor de que'l concurs de l'esquadra resulti un fracás.

Diu aquest marí que l'única esperansa d'ells está en el rei, perqué'l Govern observa una actitut que no'ls nspirai confiansa.

Una reial orde

S'ha confirmat la noticia que ahir varem avensar y s'ha comunicat ja l'oportuna R. O. pera que, ab l'objecte de regular les relacions que deuen existir entre'l ministre de la Guerra y l'Estat Major Central de l'exèrcit, se nomeni, baix la presidencia del capitá general de Catalunya, senyor Linares, una Junta, composta del quefe interí de l'Estat Major, senyor Suárez Inclán, d'un quefe de secció del ministeri y d'un coronel, aquest en concepte de secretari, encarregada de formular l'oportú reglament.

Crescuda del Ebre

Diuen de Saragossa que l'Ebre ha experimentat una important crescuda a conseqüencia del temporal de Navarra. El nivell de les aigües és de tres metres, sobre l'ordinari.

S'han prés grans precaucions.

Calma política

El dia d'avui ha sigut el que ha donat menys joc, de l'any que acaba, referent a política.

En el Saló de Conferencies no s'ha cotisat cap impresió telegrafiable, exceptuant el rumor de que un diputat electe per Valencia, ha telegrafiat a dos amics seus pera que demanin explicacions a un corresponsal d'un diari barcelonés que suposa l'ha injuriat.

Informació de l'extranger

Els terratrèmols d'Italia

Arribada dels reis a Messina.—Suscripcions.—Pesams

Preocupa al municipi de Nàpols buscar allotjament pera'l gran nombre de refugiats procedents de Messina, arribats ja y els que deuen arribar.

Les autoritats guarden reserva sobre la forma en que repremiran els actes de pillatge.

La ciutat era molt rica y ha estat invadida pels malfactors.

Aquest matí han arribat els reis a Messina, essent saludats pels vaixells de guerra. La reina al veure l'horrorós espectacle que ofereix la ciutat, s'ha posat a plorar.

Els habitants aterroritzats s'genollaven als peus dels reis demanantloshi que fessin acabar la desgracia.

La reina, molt emocionada, se retirà y el rei, acompanyat de la seva escorta, visità les ruines y ajudà personalment al salvament y consolà als ferits.

Els carrers estan plens de morts y despulles.

Les pèrdues són grandioses.

A la Sucursal del Banc d'Italia hi havia 12 milions de lires y en les dels Bancs particulars també hi havia fortes somes.

El kaiser ha telegrafiat al rei Víctor Manuel donantli'l pésam per la catàstrofe.

La Duma ha enviat el pésam a la Cambra de diputats d'Italia.

El zar Ferràn de Bulgaria també ha telegrafiat al rei y el govern de Sofía ha donat el pésam a M. Tittoni.

La Cambra turca també ha acordat donar el pésam a Italia.

El torpiller austriac «Narval» ha encallat prop de Messina.

L'emperador d'Austria ha enviat 50 mil francs.

En totes parts s'obren suscripcions.

Els representants de les cases de banca de Berlin han constituit un comité, havent recaudat 60,000 marcs.

La suscripció pública de Londres excedeix ja de 2,000 lliures esterlines.

L'arximillonari Morgan, ha enviat 50 mil francs a la suscripció pública.

El cuirassat «Exmouth» ha sortit de Malta pera Sicilia ab material de socors.

El Pare Sant ab motiu de la catàstrofe ha aplassat la recepció que tenia que celebrarse en el Vaticà ab motiu de l'any nou.

Ha manat que demà's celebri a la Basílica de Sant Pere un ofici solemnial per l'etern descans de les víctimes.

A Nàpols, ab motiu de la constant arribada de ferits procedents de Sicilia, està paralisada la vida comercial.

Les tendes y els Bancs estan tancats; tot el veinat acut a auxiliarlos.

Alguns supervivents conten horrors y refereixen actes heròics.

De Venezuela

Paris.—Ha arribat a Caracas el comissari dels Estats Units Mr. Buchman a l'objecte de celebrar una conferencia y tractar d'aproximar els dos paisos.

Berlin.—Interrogat el general Castro per un redactor de la «Gaceta del Woss» ha desmentit que ell sapigués que anava a esclatar la revolució després de la seva sortida. Diu que d'haverho sabut s'hauria quedat en el seu pais encara que li hagués costat la vida.

Creu impossible la seva extradició y diu está disposat a tornar a Venezuela pera defensar el seu honor y la política interior y exterior davant d'un tribunal internacional que'l jutgi ab completa imparcialitat.

Vaga

París.—A Budapest tots els grupus professionals socialistes han decidit declararse en vaga per 24 hores.

Tractat comercial

París.—La Cambra de Bucarest ha aprovat el tractat comercial ab Espanya.

París.—A Constantinobla 350 funcionaris de l'Estat s'han declarat en vaga.

Temporal a Marsella

Paris.—L'aspecte del mar és imponent. Els correus no sortiran a l'hora habitual; els trasatlántics arriben ab retras y alguns ab averies.

Refereixen els tripulants d'un vaixell arribat procedent d'Alexandria, que en la nit del 28 al 29 se sentí una ratxada de vent a 30 milles de la costa de Messina, acompanyada de sotregades submarines.

S'aproparen a doscents metres de la costa y els viatjants horrorisats's vejeren la ciutat encesa y quasi destruida.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL. — Avui, diada de Cap d'any, a 1/4 de 5, tarda. Gran èxit, «El llamp de la guerra, general Milhomes» y «El detectiu Jeph-Roch-Homs». Vespre, a les 9. «El detectiu Jeph Roch Homs» y «El llamp de la guerra, general Milhomes».

Demà, dissabte, vespre a les 9, «El detectiu Jeph Roch Homs» y «El llamp de la guerra, general Milhomes».

Demà passat, diumenge, darreres representacions de «Joventut de príncep».

A la setmana entrant, estrena de la comedia dramàtica en 4 actes, de Henry Arthur Jones «Els hipòcrites».

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Avui, divendres tarda, 7.a abonament de tardes, a dos quarts de quatre, «Rigoletto». Nit, 29.a d'abonament, 17.a del primer torn, 5.a de dijous, 11.a de dijous y diumenges, 3.a de l'abonament Wagner, «Tannhauser». pels cèlebres artistes Pasini Vitale, Viñas y Blanchart, a dos quarts de nou.

Demà, dissabte, funció dedicada als representants d'Aragó y colonia aragonesa d'aquesta capital, «Dinorah» y Jota aragonesa del mestre Clinka.

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE CIRCO BARCELONÈS. — Avui, tarda, extraordinari debut de la cèlebre artista LIANE D'EVE original atracció parisenca que no va poder debutar anit per haver arribat ab gran retràs a causa del temporal regnant en el Mitgdia de Fransa y ésser impossible per aquesta causa assajar l'orquestra y montar el decorat propri d'aquest número. El dia 2 un altre gran debut Miss Bow et son Excentrique y el dia 4 debutarà la nombrosa troupe alarb, notabilíssims, acròbates, número verdaderament extraordinari y nou a Barcelona. Preus econòmics.

TEATRE CATALA ROMEA. — Avui, divendres. Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a dos quarts de nou. Brillant èxit. Funció magna de Ignocents. A riure!! Vers. Músiea. Gimnàstica. Opera, etc., etc. «El restaurant de la platja», «L'hostal de la llebra»; «Gli amanti di sancti di guixi»; Círcol eqüestre»; «La deria de D. Pau».

Demà Societat Latorre. La mateixa funció.

Diumenge, tarda, «La clínica de l'embut» (nova); «Gli amanti di sancti di guixi». Nit, funció magna. «Ai que ve la dòna!»; «L'hostal de la llebra»; «Gli amanti di sancti di guixi»; «Círcol eqüestre»; «La deria de don Pau».

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE TÍVOLI. — Avui, divendres. Festivitat d'Any Nou. Tarda, a un quart de quatre. Primer, «La cañamonera»; segon, «Los camarones»; tercer, «La república del amor», interpretació fina y distingida; quart, gran èxit, «Bribones!!! Bribones!!!» gran farruca per Mercè Ramos. Nit, a les nou, Primer, «Los guapos»; segon, èxit triomfal «La república del amor»; tercer, «Bribones!!!» «Bribones!!!» èxit de Pep Alfonso imitant an en Raku.

Demà, a les set, «Els aparecidos». Nit, benefici de la simpàtica tiple Mercè Ramos.

Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE DE NOVETATS —Avui, divendres, tarda, a dos quarts de quatre, el drama en tres actes «Mossèn Janot» y el sainet en un acte «La reina». Nit, a les nou, el drama en quatre actes «La mare» y la comedia en un acte «Agencia d'informes comercials». Butaca ab entrada, tarda o nit, 2 pessetes.

Dissabte, funció dedicada a la bona memoria del malhaurat escriptor Eduard Coca y Vallmajor, estrenantse dues obres de dit autor. «Gent d'ara», «Casat!» y «El gran detective Olmer».

ELDORADO (TEATRE DE CATALUNYA.) — Gran companyia còmica Balaguer-Larra. — Avui, divendres, any nou, tarda. a dos quarts de quatre; nit, a les nou: primer, la comedia en dos actes, «La ducha»; segon, el quadro de «Varietés», que tant èxit alcansà a la funció d'Ignocents, ab els següents números: gran marxa per la banda russa-polaca de Perintenoff, llegenda tràgica-romàntica, gran cake-walk y sorprenents experiments d'adivinació; tercer, la comedia en un acte, de grandiós èxit, «La fuerza bruta».

AVIS. — La funció de Moda, corresponent a demà, divendres, se traslada al dissabte, segons s'anuncià a les llistes d'abonament.

Demà, dissabte, Dia de Moda. «El flechazo» y la comedia en tres actes, «El matrimonio interino».

Dilluns vinent, estrena de la comedia en dos actes, de Miquel Ramos Carrión, «Mi cara mitad», d'extraordinari èxit a Madrid,

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE GRANVIA. — Gran companyia còmic-lírica. — Avui, divendres, dues grans funcions, tarda, a dos quarts de quatre; primer, «El santo de la Isidra»; segon, «La alegria de la huerta»; tercer, «Toros en Aranjuez»; quart, «El talismán prodigioso». Nit, a les nou; primer, «La marcha de Cádiz»; segon, «Toros en Aranjuez»; tercer, «El talismán prodigioso».

A principi de la pròxima setmana, estrena a Espanya de la sarsuela en un acte y dos quadros, original de Manuel Fernandez de la Puente, música de l'insigne mestre Amadeu Vives.

La mujer de Boliche

Ab decorat y vestuari nou. Assistiran a l'estrena els autors.

TEATRE NOU.—Companyia comic-lírica de primer orde. Avui, divendres, tarda, a les tres, senzilla, «La república del amor»; a les quatre, doble; primer, «La presidiaria»; segon, El cierre dominical»; a les sis, doble, primer, Picaros reyes»; Intermedi de ball per la Criollita; segon, «Toros en Aranjuez». Nit, a un quart de déu, senzilla, «La presidiaria»; a un quart d'onze, doble, primer, «El cierre dominical»; segon, «Las bribonas».

NOTA. — Està acabantse l'instrucció de les senyoretes del chor pera formar una banda de cornetes pera l'obra «Si las mujeres mandasen», que s'estrenarà aviat.

Teatre Soriano

La Renee
La Renee
La Renee
La Renee
La Renee
La Renee
La Renee
La Renee

La Renee ab sos quadros plastics

GRAN FRONTÓ COMTAL. — Avui, divendres, 1. Dos grans partits. A les quatre de la tarda. Primer partit: Rojos: Gabriel y Modesto; blaus, Ituarte, Brasileño y Beraza. Entrada, 2 pessetes, butaca canxa, 3'30 pessetes.

SALA MERCÈ. — Exit extraordinari del Gran Pessebre instalat a les Grutes completament reformades. Extraordinari èxit de la sensacional pelicola única a Espanya, «Carreres d'automòvils a Nova York». «El fill de l'aduaner», «La verema a Italia». «Bon juguet per Reis», «Mn home masell» y altres.

Cinematógrafs

PABELLÓ TETUAN.—En cinematògraf, magnífiques pelicoles y atraccions noves, cada setmana nou programa. Seccions dissabte nit; diumenge y dijous, tarda y nit.

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE PRINCIPAL. — Se expendeixen vales a la Sucreria Puigdomenech, Rambla de les Flors, 30, botiga; El Vano, Hospital, 19 y Sombrereria Lluch, nou de la Rambla, 4.

F. MAS SARDÀ Y FILLS
RAMBLA DEL CENTRE 20.-BARCELONA
Negociem els cupons Deute interior y Amortisable, 4 p. 100, Municipals y Obligacions ferrocarrils, venciment primer de janer.

Impremta y estereotipia, Fortuny, 3, ter.

...OBLE FESTA

Hi ha, en aquestes primeres diades de ...g, un sentit com a de «...ns-culottides». ...clata la primavera y la ciutat canta. Mi... com enguany cantarà, els dos primers ...s, en la gloriosa diversitat de les seves ...cions. El ...a primer, el repós d'una jor...da serà ofert a la festa del treball. El ...a 2, qui té, a altres terres, un ressó ben ...trany al nostre esperit, ajuntarà les fes... de la Política y de la Poesia en una sola ...nada. No pensem ara en la degeneració ... nostres Jocs Florals; pensem única...ment en el sentit originari que tenen. Es...ta la primavera y la ciutat canta. Mans canèfores invisibles desfullen flors als ...us de la Reina-Bellesa. Y en el silenci do...nical, la cansó sona...

Però enguany sonarà formant chor ab a altra cansó ciutadana. El repós de les ... estarà animat per un seguici de mul...tits exercint la ciutadania, això es, la ...ció del sobirà qui parla. Catalunya, aquella hora, tindrà dos verbs, el poètic ... civil; y semblarà que les dues cerimo...s, barrejant en l'aire'l fum de cada un ... dos sacrificis, formen com una corona ... la gran urb, un encoblament de ciu... y poesia.

Ciutat y Poesia! ¿Y què podria dir jo ... en l'ocasió eloqüent y miraculosa de ... Tot jo, en l'integritat de ... esperit, me sento incorporat a la fes... d'un tal maridatge. Penseu que les ...tres Florals comensaren per esser ja ... festa de Catalunya, celebració mixta ... nacionalitat y bellesa. Penseu que un ...só civil va ajuntarse, desde aquells ini... a la paraula de cada poeta. Y avui, l'any primer després del cinquantenari, ... que la festa electoral es un eco de ... poètica, y que una mateixa Cata... va a sorgir de l'urna simbòlica com ... resurrecció sobre un sepulcre, y de ...rofa com una elevació sobre un altar. Però hi ha encara dos elements, en la fes...doble, qui són pera mi la representació ...teixa de tot el meu sentiment. Aquests factors són: Barcelona, la Llibertat. ...celona, perquè es precisament la cons...ció edilicia de la ciutat nostra lo que ... a aventurarse avui; y la Lliber... perquè es l'orientació de la política ... lo que's jugarà; es la sort de les ...tives emancipadores, es el nou in... d'instaurar una educació lliure y civil a suscitar generacions dignes del temps ... Catalunya, lo que dependirà de l'e...ió pròxima.

L'hora mateixa en que la paraula de ...lunya sonava en el Consistori poètic, el ... de Catalunya flotarà damunt els ...icis electorals. Paraula, Esperit... Ja ... els mots mateixos cobren aquella ...ificansa divina y «trans essencial» qui ...dona un cert regust de misticisme, tan ...dable en el meu temperament teolò... per excelencia.

...voldria que aquest article tingués res...le clari o amplituts de peroració al mitg de la plassa pública, pera in...r en l'ànim dels conciutadans el sentit ... lur missió d'avui. Unes eleccions, en ...aisos ont hi ha voluntat de sobirania, l'exercici d'un poder al mateix temps ... la Festa de la Política. Són com una representació dramàtica, ont el chor ...protagonista. Y així'l qui no ...luntariament esdevé indigne de la porpra del sobirà, això es, del ciutadà.

Jo voldria parlar, en aquest dia, desde la tribuna floralesca pera que una unció de ciutadania ennoblís la paraula del meu discurs poètic, y una música de vers formés com un vibrar musical darrera cada encoratjament polític. Y ja que aquest diari m'honra ab l'encàrrec de les seves dominicals, deixeu que celebri l'ocasió qui fa coincidir en un mateix dia'l dever de parlarvos, ab la solemnitat d'aquestes dues adorades coses: Art y Ciutadania.

GABRIEL ALOMAR

De Madrid estant

L'esperit monàrquic

No fa gaires dies que un personatge palatí se'n queixava molt agrement parlant de política general. L'esperit monàrquic va desapareixent a Espanya d'una manera tan completa que si hi haguessin partits d'oposició dinàstica ben organisats viuriem en constant perill—deia'l personatge palatí, ab accents de fonda pena.

Ab motiu de les vinentes eleccions m'he recordat de les queixes del palatí. A les poblacions d'Espanya verdaderament importants, els dinàstics ni senyals de vida donen. A Bilbao després de reunirse diverses vegades, de contar y recontar les seves hosts migrades presenten un candidat entre 18 o 20 dels altres partits.

A Madrid, la vila cortisana, se'n presenten menys que republicans, y sols comptant ab el contingent de vots que la reforma del sufragi obligatori pugui proporcionar entre'ls empleats es de creure que'n surtin vuit o dèu. A Valencia no anirà al futur Ajuntament un sol dinàstic; a Saragossa quasi bé cap.

Seran dinàstics no més els Municipis de les petites viles de l'Espanya vella, els pobles ont ab reforma o sense, el sufragi seguirà essent una ficció.

El partit que governa, el règim, serà derrotat a les grans poblacions ont les multituts són conscients. No tremolarà per això l'endamiatge del centralisme. Als pobles de Castella, als poblets d'Andalusia, li quedarà al Govern prou forsa pera poder improvisar demà que hi hagin eleccions de diputats, una majoria compacta que vingui a fer política dinàstica.

Si per un miracle no passés això, les Corts serien disoltes abans de que funcionessin.

L'esperit monàrquic va morint, però a un país ont res hi ha que visqui, els moribons triomfen.

El desjavell

La renuncia den Morote. D'un altre diputat republicà se sab que també vol renunciar. Bons amics li preguen que no ho fassi y per això no vull llensar el seu nom a la publicitat.

En Morote dimiteix l'acta, perquè sab que si no's donès pressa a ferho, els seus electors pendrien l'acord de demanarli la renuncia. En Morote sacrifica l'acta al gust d'haver declarat que no creia ab la immoralitat del Govern. Els republicans de Madrid no volen que un dels seus diputats deixi de creure que'l Govern es immoral.

Es la conseqüencia lògica del règim d'embusteria que presideix els destins de la política espanyola. Aquestes intransigencies dels electors de Madrid per absurdes que semblin, tenen raó d'esser.

Si al poble se li parla cada dia d'immoralitats, d'abusos, de prevaricacions, té raó d'enfadarse quan de cop y volta'ls predicadors d'exaltacions li diuen que'l Govern està net de pecat y que'ls ministres que havien d'anar a la barra són purs com els àngels.

Si al poble se li diu que'ls que han parlat mal de la casa Vickers es perquè han rebut diners de la casa Ansaldo, el poble que a forsa de desenganys té motius pera esser desconfiat, creurà que'ls que parlen bé den Vickers es perquè en Vickers els paga y que'l que parla bé del Govern es perquè del Govern espera quelcom.

En Morote se'n dolia avui de la falta de civisme dels electors madrilenys.

En Morote no té raó de queixarse; el civisme d'avui dia es tan migrat com el de abans.

Lo que passa es que a més d'escassejar el civisme, avui a la política vella, hi ha més desgavell que mai.

La llista civil

Acabat y ben de mala manera pel Govern y pels seus acusadors el rebombori motivat per la denuncia den Macías, altre tema que potser porta més cúa y preocupa als que manen y als que volen manar, treu la són als ministerials y dona lloc a comentaris entre'ls concorrents habituals als círculs polítics.

Se tracta dels aumments demanats desde fa bastant temps d'una manera indirecta y oficiosa per qui pot demanarlos, a la Llista civil.

La vida es cada dia més cara, els automòbils, els aereoplans y les casseres, costen al cap de l'any molts diners.

Però en Maura no troba la manera de plantejar aquest assumpte y els cortisans no s'expliquen que un governant de les condicions den Maura repari per tant poca cosa.

En Navarro Reverter diu que ja l'hauria arreglada aquesta qüestió. En Romanones assegura que això quedaria llest ab una tarda.

Jo crec que la preocupació den Maura es infundada. ¡Ara millor que mai!

Fins en Morote defensarà l'assumpte si l'expedient es cosa ben enraonada.

Les qüestions importants s'arreglen de calent en calent. ¡Ara millor que mai!—C.

Madrid, 29 d'abril.

SPORTULA

La visió del Soldà roig

L'historia, obstinadament, retorna. Un dia s'anomena Lluís XVI, l'altre Ferran VII, l'altre Nicolau II; l'altre porta'l nom de l'actual Sha de Persia o'l nom d'Abdul-Hamid. Un dia crida: Varennes; l'altre Ildiz-Kiosk.

Quan un rei accepta per forsa una Constitució, ja pot afirmarse que conspira pera enderrocarla.—Apunta encara en els teus fulls, Clio, mestra de la vida: quan una revolució s'ha... té la gosadia del regicidi legal, o bé de la ... sició definitiva, guarda'l corc de la reacció ... seu cor.

La gran ventaca europea passa avui sobre les terres coràniques. Y mentrés un soldà marroquí va esser deposat en sacrifici a la tradició, un soldà turc es deposat avui en obsequi al constitucionalisme. Es que la religió mahometana, entre'ls països d'origen no aràbic, deixa d'exercir aquella influencia severíssima ont veia Renan una incapacitació absoluta pera'l progrés, una garantia d'immobilitat. Turquia y Persia, com ahir l'Egipte, senten, per sobre la religió, l'impuls de la multitut arribada a conciencia y exigint el retorn de la sobirania, exercida, com una tutela, en nom de l'antic poble-infant. Y el poble, com un robust adolescent arribat a majoria, truca a les portes dels palaus.

Sols Marroc, ont la puresa de la rassa primitiva, rudament monoteista, se manté, mostra la bellesa del seu anacronisme pintoresc y llegendari.

¿Què succeirà? M'agrada, desde la meva finestra, veure passar l'historia... El Soldà roig, desde'l seu recó de Constantinobla, la veu passar també... Se mira les mans flonges de vell viciós, y gotes de sang, invisibles, destilen sobre la catifa esplèndida. Se toca'l cap, y pensa en el llampec d'un alfang futur, entre coll y testa. Europa culpable de passivitat davant les antigues horrors d'Armenia y Macedonia, serà també avui passiva davant la revolta popular venjadora. Crits llunyans, vagament, arriben. ¿Són de les víctimes d'antany? ¿Són dels venjadors d'enguany?—El Soldà, desde la finestra llunyana, escorcolla'l temps. Y el Temps, sobre'l cavall negre, s'acosta, brandant, desde la sella, l'ampolla doble del rellotge de sorra, ont una rojor extranya (sorra? sang?) degota...

FOSFOR

BANQUET D'ARTISTES

Abans d'ahir tingué lloc a la gran sala del Mundial Palace l'anunciat banquet dit de germanor que alguns artistes oferiren a la Comissió organisadora de la sisena Exposició de Belles Arts, la celebració de la qual està anunciada pera l'any vinent.

La gran sala del Mundial Palace estigué molt animada.

A l'entrar el degà dels artistes, Venanci Vallmitjana, la concorrencia esclatà en aplaudiments y se li cedí la presidencia, ocupant llocs als seus costats l'arcalde senyor Bastardas, el diputat provincial y senador senyor Farguell, els senyors Bertran d'Amat, Puig y Cadafalch, Puig y Alfonso y Fuxà.

Entre'ls comensals, recordem als senyors següents:

Baixeras, Narcís Oller, A. de Riquer, Tamburini, Rubió, regidor; Rogent, regidor; Baixes, Triadó, Fèlix Mestres, G. Capdevila, Joan Llimona, Martínez Altés, Bernardí Martorell, Padilla, Mascort, E. Cabot, Togores, Pere Carbonell, Molinas, Sauri Sirés, E. Arnau, E. Moncerdà, Rodríguez Codolà, H. y B. Miralles, Hostench, Gargallo, M. Vilaregut, Borrell, ...nés, Grau Estapé, Pey, Aureli Tolosa, ..., Abarca, Alarma, Xumetra, A. Es..., T. Sans, Busquets, Raventós, Ma..., ... Alemany, Fradera, Simont, General Guitart, Riera y Casanovas, Lange, Ghiloni y altres.

... com es costum al Mundial Palace.

A l'hora dels brindis, el senyor Ghiloni llegí les adhesions dels senyors Prat de la Riba, P. Torres Picornell, Adrià Gual, Jesús Pinilla, Tona Xiberta, Soler y Forcada, Enric Galwey, Josep Calvo, Santiago Rusiñol, Miquel Utrillo, O. Junyent y Josep Reynés. Foren rebudes ab aplaudiments.

En Dionís Baixeras manifestà l'agraiment dels artistes pera la Junta de Belles Arts y aconsellà que en la pròxima se procuri que vinguin els grans mestres de aquí y de fòra, que's procuri presentar les obres millor si pot esser que l'altra vegada, promoure l'envio d'obres catalanes a fòra, organisar un patronat d'artistes pera relacionarlos y protegirlos, tal com se fa a Alemanya y organisar una secció d'arquitectura popular pera les cases d'obrers.

El senyor Rodríguez Codolà's felicità de que l'arcalde hagi cedit la presidencia a l'ilustre Venanci Vallmitjana (aplaudiments) perquè això simbolisa'l respecte de la ciutat a l'Art, y es una prova de la serenitat y de la germanor de l'acte. (Aplaudiments).

El venerable Vallmitjana, en paraules plenes d'emoció, donà les gracies. Se li tributa una carinyosa ovació.

El senyor Bertran d'Amat recomanà a la joventut activitat y moviment y al mateix temps respecte als artistes que són els que varen plantar la llevor que ha fructificat esplèndidament en el terrer català. (Aplaudiments).

El senyor Puig y Cadafalch, en nom de la Comissió organisadora feu avinent lo pesat de la tasca modesta, amagada, de donar unitat al complicadíssim moviment d'una Exposició, tasca que ocasiona molesties, que promou protestes y fins injuries dels que's creuen preterits.

Es necessari que en la pròxima Exposició hi hagi més orde, si cab, que en la passada, però, a l'efecte, es necessari que'ls homes se dominin y sàpiguen fer el sacrifici de subjectarse el criteri director. L'Art vol gent modesta que treballi per l'Art, y no exclusivament per la nomenada propria, única manera de fer feina útil.

El senyor Bastardas, donà mercès als presents en nom de l'Ajuntament que, en lo que toca a l'Art, fa lo que pot, no lo que vol, perquè'ls recursos no estan en proporció als desitjos. Per això es que les Exposicions se fan quan se pot, y no quan n'hi ha ganes.

Molts no distingeixen entre lo ideal y lo pràctic. Falta fer ambient artístic, pera que les Exposicions siguin indispensables. L'Ajuntament hi cooperarà ab totes les seves forces.

Recorda que en Fuxà treballant per l'Exposició, es a dir, treballant pels altres no va poder terminar ni presentarhi una obra seva. (Aplaudiments dedicats a l'ilustre esculptor). Aquests sacrificis, haurien d'esser agraïts.

La crítica, la censura, són útils quan són sensates, però es de doldre que per l'afany de censurar s'arribi a falsejar els fets. (Aplaudiments).

L'acte present es d'estimul. L'Ajuntament procurarà que la sisena Exposició superi en importancia a la quinta. (Grans aplaudiments).

El senyor Farguell, en nom de la Diputació cloguè'ls brindis, manifestant que l'adhesió del senyor Prat de la Riba, diu *ben clar que la Corporació* que representa desitja l'ausencia d'actes de discordia, ans bé vol la germanor de tots els artistes. (Grans aplaudiments).

A un quart de dotze de la nit acabà l'acte, al qual assistiren uns 120 comensals, xifra bon xic inferior a la que aconseguí al banquet organisat també pels artistes fa pocs dies.

CONSEQÜENCIES D'UNA ACTITUT

Segueixen les baixes

Les nostres profecíes se van complint.

A l'Associació Nacionalista Catalana de la Rambla de les Flors, entitat promovedora de la campanya en prò de votar avui en blanc, les baixes plouen. Per bones referencies sabem que són molt nombroses.

Y no solament són nombroses, sinó significatives y importants. Més avall publiquem cartes, donantse de baixa, de don Oriol Martí, un dels prestigis de l'Unió, qui fou totjust ponent dels acords de l'Assamblea de Terrassa sobre eleccions municipals y provincials, de don Lluis Via, ex-vocal de la Permanent de l'Unió, de don Geroni Estrany actualment vocal de la Permanent y de don Jaume Terri, vocal de la Junta directiva de la mateixa Associació Nacionalista Catalana.

***

Sr. director de EL POBLE CATALÀ

Molt senyor meu: Li prego se serveixi insertar l'adjunta carta que endresso al senyor Plà y Armengol, president de l'A. N. Catalana. Soc aimant de l'Unió Catalanista, com el primer; jo vaig esser el ponent que defensà les bases aprovades per unanimitat en l'Assamblea de Terrassa, respecte a eleccions municipals y provincials, y crec que tinc el dever de manifestar públicament la meva disconformitat ab el procedir de certes entitats que adherides de nom a l'Unió Catalanista, n'estan divorciades per llurs procediments y per llur mentalitat.

Soc de vostè afectíssim servidor y company,

Oriol Martí.

Sr. don R. Plà y Armengol, president de l'A. N. C.

Molt senyor meu y amic: Ja feia molt temps m'havia adonat que aquesta associació no seguia pas les serenes orientacions de la benemèrita Unió Catalanista però ara'l seu portaveu «Catalunya» me ha demostrat que l'encegament havia arribat fins al punt de fer oblidar que'ls qui pretenen dirigir l'educació política d'un poble, han de procurar en tots llurs actes no faltar al respecte degut a les persones y a les idees.

Per això'm veig obligat a donarme de baixa en les llistes respectives de socis y suscriptors.

Soc de vostè afectíssim amic y servidor

Oriol Martí.

***

Sr. director de EL POBLE CATALÀ:

Benvolgut amic: Veliaqui la lletra que acabo d'endressar al president de l'Associació Nacionalista Catalana, en nom de la qual, y ab motiu de les actuals eleccions de regidors, s'acaben de fer als ciutadans unes exhortacions de tot punt renyides ab l'esperit del nacionalisme català que tan ben sustentat havia estat en les dues darreres Assamblees de l'Unió Catalanista. Jo no puc partányer a una societat que, per estats d'ànim incomprensibles, ab una irascibilitat y un apassionament que no m'explico, així preté erigirse en capdal representant de l'Unió, desdient obra de serenitat y de democracia per ella realisada en sos darrers temps.

SITUACIÓ DELS COLEGIS ELECTORALS

SECCIÓ

Districte I

... Ferran, 52, tenda.
... Miquel, 19, baixos, Delegació ...
... Miquel, 19, primer, Delegació ...
... Raimond, 26, segon, Escola ...
... Carles, 20, Escola Municipal.
... Carles, 20, Escola Municipal.
Santa Madrona, 25, primer, Escola ...
... Madrona, 26, baixos, Escola ...
...legria, 25, Quarteret de bombers.
...inebra, 13 y 15, primer, Escola ...
...asseig del Cementiri, 223 y 225, Municipal.
Carretera de Mataró, 108, Escola ...
Carretera de Mataró, 220, Escola ...
Catalunya, 20, baixos, Escola Muni...
Llull, 22, baixos, Escola Municipal.
Major del Taular, 9, tenda.
Passeig del Triomf, 51, Subdelega... Vigilancia.
Sant Pere del Taulat, 65, baixos, ... Municipal.

Districte II

Marquesa, ex-Mercat de P...
Passeig de l'Aduana, 1, bis, prin... Escola Municipal.
Vigatans, 13, baixos.
Princesa, 35, segon, Escola Munici...
Banys Vells, 14, baixos.
Passeig de Circumvalació del Parc, Municipal.
Candeles, 1, baixos.
...aló de Sant Joan, Magatzéms de ...ment.
Passeig de l'Industria, Escola de ...
Colomines, Alberg nocturn, Plassa ...a Caterina.
Plassa de Santa Caterina, Cuarteret ...bers.
Carders, 1, primer, Escola Munici...
Passatge Pont de la Parra, 7, Esco... cipal.
Baix de Sant Pere, 33, Agonitzans, Municipal.
... Giralt, 39, baixos.
Metges, 7, baixos.
Porta Nova, 26, bis, principal, Es... nicipal.
Palau de Belles Arts.
Baix de Sant Pere, 33, Escola Mu...
Mitjà de Sant Pere, 36, baixos.
Saló de Sant Joan, Magatzéms de ...ment.
Mónach, 21, baixos.
Passatge Ortigosa, lletra E, Delega... policia.
Passeig de Sant Joan, 32.
Ronda de Sant Pere, 55, primer, Es... nicipal.

SECCIÓ

26. Roger de Flor, chamfrá Vilanova, Dipòsit municipal.
27. Ali-Bey, 35, baixos.

Districte III

1.ª Dormitori de Sant Francesc, 15 y 17, Delegació de policia.
2.ª Codols, 29, principal, Escola Municipal.
3.ª Serra, 10, principal, Escola Municipal.
4.ª Milans, 7, Escola Municipal.
5.ª Reina Regent, Ex-cuarteret de la Guarda municipal.
6.ª Reina Regent, primer, Reformes Socials.
7.ª Reina Regent, segon, Reformes Socials.
8.ª Lladó, 15, primer, Escola Municipal.
9.ª Baixada de Cervantes, 1, primer, Escola Municipal.
10. Baixada Cassadors, 6, Escola de Sords-muds.
11. Lladó, 15, primer, Escola Municipal.
12. Marlet, 1, primer, Escola Municipal.
13. Marlet, 1, principal, Escola Municipal.
14. Pí, 1 y 3, cotxeria.
15. Fontanella, 18, primer, Escola Municipal.
16. Santa Agna, 11 y 13, Escola Municipal.
17. Plassa de Santa Agna, 22, Cuarteret de bombers.
18. Arc de Junqueres, 5, bis, principal, Escola Municipal.
19. Condal, 35, segon, Escola Municipal.
20. Molas, 34, baixos, Escola Municipal.

Districte IV

1.ª Còrcega, 491, baixos.
2.ª Consell de Cent, 355, cotxeria.
3.ª Passatge Domingo, 3, baixos.
4.ª Diputació, 277.
5.ª Claris, 47, primer, Escola de tall.
6.ª Consell de Cent, 444, tenda.
7.ª Diputació, 295, Escola Municipal.
8.ª Casp, 28, baixos, cotxeria.
9.ª Casp, 63, baixos, Escola Municipal.
10. Passeig de Sant Joan, 74, baixos.
11. Consell de Cent, 487, tenda.
12. Lauria, 77, baixos, cotxeria.
13. Bruc, 100, Cuarteret bombers.
14. Aragó, 359, baixos.
15. Diputació, 346, pral., Escola Municipal.
16. Consell de Cent, 432, principal, Escola Municipal.
17. Girona, 97, baixos.
18. Valencia, 368, principal, Escola Municipal.
19. Valencia, 366, Delegació de policia.
20. Passatge Tasso, 5, baixos.
21. Roger de Flor, 159, baixos.
22. Plassa de Tetuán, 35, baixos.
23. Llibertat, 10, baixos.
24. Progrés, 14, baixos.
25. Morera, 31, baixos.
26. Travessera, 212, primer, Escola Municipal.

SECCIÓ

27. Girona, 164, segon, Escola Municipal.
28. Passeig de Sant Joan, 76, Escola Municipal.
29. Nàpols, 296, baixos, Escola Municipal.
30. Passeig de Sant Joan, 170, Escola Municipal.

Districte V

1.ª Passeig de Colon, Nova Aduana.
2.ª Olm, 3, Escola Municipal.
3.ª Cid, 2, Alberc nocturn.
4.ª Comte de l'Assalt, 57, Delegació de policia.
5.ª Lancáster, 24, baixos.
6.ª Comte de l'Assalt, 75, primer, Escola Municipal.
7.ª Sadurní, 13, baixos, Escola Municipal.
8.ª Espalter, 1, baixos.
9.ª Sant Olegari, 20, baixos.
10. Sant Pau, 110, baixos.
11. Mendizábal, 13, primer, Escola Municipal.
12. Mendizábal, 16, principal, Escola Municipal.
13. Sant Jeroni, 3, Escola Municipal.
14. Sant Martí, 11, baixos.
15. Robador, 11, baixos.
16. Amalia, 11, segon, Escola Municipal.
17. Hospital de la Santa Creu, 56, ex sala de metges.
18. Hospital de la Santa Creu, pati ex dispensari.
19. Jerusalem, 30, primer Escola Municipal.
20. Sant Rafel, 9, baixos.
21. Sant Rafel, 25, primer.
22. Amalia, 11, primer, Escola Municipal.
23. Cera, 37, baixos.
24. Riereta, 5, baixos.
25. Ronda de Sant Pau, 38, Escola Municipal.
26. Comte de l'Asalt, 103, primer, Escola Municipal.
27. Puigdengolas, Cuarteret de l'Esquadró de Seguretat.
28. Ronda de Sant Pau, 40, Quarteret de Bombers.

Districte VI

1.ª Corts, 568, baixos, Escola Municipal.
2.ª Vergara, 8, primer, Escola Municipal.
3.ª Tallers, 21, primer, Escola Municipal.
4.ª Doctor Dou, 10, baixos, Escola Municipal.
5.ª Elisabets, 8, primer, Escola Municipal.
6.ª Valldoncella, 20, tallers municipals.
7.ª Ponent, 44, segon, Escola Municipal.
8.ª Ponent, 44, primer, Escola Municipal.
9.ª Carme, 50 y 52, Escola Municipal.
10. Carme, 48, ex convent de les Mínimes.

SECCIÓ

11. Lleó, 2, primer, primera, Escola particular.
12. Tigre, 11, tenda.
13. Sant Gil, 23, tenda.
14. Ronda de Sant Antoni, 47, primer, Escola graduada.
15. Ronda de Sant Antoni, 2, Escoles Pies.
16. Príncep de Viana, 23, tenda.
17. Sepúlveda, 150, baixos.
18. Ronda de Sant Antoni, 49, baixos Escola graduada.
19. Muntaner, 25, Quarteret de Bombers.
20. Villarroel, 71, principal, Escola Municipal.
21. Casanovas, 36, baixos, Escola Municipal.
22. Muntaner, 79, principal, Escola Municipal.
23. Mallorca, 170, principal, Escola Municipal.
24. Aragó, 206, baixos.
25. Aribau, 21, baixos.
26. Aribau, 3, principal, Escola Municipal.
27. Diputació, 217, principal, Escola Municipal.
28. Aragó, 249, tenda.
29. Universitat, 32, baixos, Escola Municipal.
30. Balmes, 49, Escola Superior de Comers.
31. Universitat, 47, Escola Municipal.
32. Provensa, 258, principal, Escola Municipal.
33. Rambla de Catalunya, 119, cotxeria.
34. Balmes, 143, Delegació de Policia.
35. Universitat, 89, Escola Municipal.
36. Còrcega, 221, baixos, Escola Municipal.
37. Minerva, 7, principal, Escola Municipal.
38. Lluis Antúnez, 2, primer, Escola de tall (Gracia.)
39. Muntaner, 218, baixos.
40. Villarroel, 140, baixos, Escola Municipal.
41. Hospital Clínic, baixos.

Districte VII

1.ª Rosal, 12, primer, Escola Municipal.
2.ª Salvá, 15, baixos, Escola Municipal.
3.ª Tapiolas, 20, baixos.
4.ª Cano, 6, baixos.
5.ª Magallanes, 21, baixos.
6.ª Blai, 42, principal, Escola Municipal.
7.ª Camp Sagrat, 17, tenda.
8.ª Llorer, 96, tenda.
9.ª Borrell, plasseta Mercat de Sant Antoni.
10. Parlament, 19, tenda.
11. Borrell, 63, baixos.
12. Borrell, 123, baixos, Escola Municipal.
13. Manso, 54, baixos.
14. Tamarit, 102, Delegació de Policia.
15. Calabria, 25, primer, Escola Municipal.
16. Calabria, 25, principal, Escola Municipal.
17. Sant Joaquim, 14, tenda.
18. Primpcesa, 1, tenda, (Hostafranchs.)
19. Diputació, 30, baixos, Escola Municipal.

SECCIÓ

20. Rocafort, Alberg nocturn, xamfrá Consell de Cent.
21. Borrell, 123, principal, Escola Municipal.
22. Diputació, Escorxador de tosinos.
23. Sarriá 15, baixos, Escola Municipal.
24. Creu Coberta, 142, Quarteret de Bombers.
25. Creu Coberta, 142, Escola Municipal.
26. Creu Coberta, 142, Escola Municipal.
27. Carretera de la Bordeta, 48 baixos.
28. Duc de Tetuán, 5, baixos, Escola Municipal.
29. Carretera Reial, 112, Escola de tall.
30. Sant Crist, 90, primer, Escola Municipal.
31. Plassa Fénix, 1 y 3, primer, Escola Municipal.
32. Foment, 9, baixos, Escola Municipal.
33. Carretera Reial, 255, baixos.
34. Sant Joan, 57, baixos, Escola Municipal.
35. Carretera Reial, 170, baixos, Escola Municipal.
36. Carme, 15, baixos.
37. Colon, 80, baixos, Escola Municipal.
38. Colon, 80, principal, Escola Municipal.
39. Carretera Reial, 21, baixos, Escola Municipal.
40. Zurbano, 31, baixos.
41. Alcolea, 22, baixos, Escola Municipal.
42. Plassa Comas, 10, baixos, Escola Municipal.
43. Plassa Comas, 10, baixos, Escola Municipal.
44. Calabria, 25, baixos, Escola Municipal.

Districte VIII

1.ª Gran-Via Diagonal, 379, primer, Escola Municipal.
2.ª Gran-Via de Roselló, 242, baixos, Escola Municipal.
3.ª Gran-Via de Sant Pere Mártir, 1, baixos, Escola Municipal.
4.ª Plassa de la Constitució, 10, baixos, (Gracia.)
5.ª Torrent de l'Olla, 31, baixos, Escola Municipal (Gracia.)
6.ª Zurbano, 14, Quarteret de Bombers, (Gracia.)
7.ª Sant Lluis, 56, baixos, (Gracia.)
8.ª Esmeragda, 4, baixos, Escola Municipal, (Gracia.)
9.ª Perla, 26, baixos, (Gracia.)
10. Zurbano, 94, baixos, (Gracia.)
11. Torrent de les Flors, 54, baixos, (Gracia.)
12. Torrent carrer de Foment, 21, Escola Municipal, (Gracia.)
13. Torrent Martí, 70, baixos, (Gracia.)
14. Torrent del Topaci, 23, baixos, (Gracia.)
15. Planeta, 11, baixos, (Gracia.)
16. Major, 116, primer Escola Municipal, (Gracia.)
17. Sant Antoni, 16 y 18 Escola Municipal, (Gracia.)
18. Major, 177, Escola Arts, (Gracia.)
19. Verge del Col, 74, Escola Muni...

SECCIÓ

...cipal, (Vallcarca.)
20. Travesera, 9, baixos, (Gracia.)
21. Major, 211, primer, Escola Municipal, (Gracia.)
22. Passeig de Sant Gervasi, 8, baixos.
23. Mandri, 7 baixos, Escola Municipal, (Sant Gervasi.)
24. Sant Sebastiá, 176, primer, Escola Municipal, (Sant Gervasi.)
25. Alfons XII, 71, baixos, Escola Municipal, (Sant Gervasi.)
26. Sol, 4, baixos, (Sant Gervasi.)
27. Sant Felip, 129, primer, Escola Municipal, (Sant Gervasi.)
28. Mercé, 39, Escola Municipal, (Sant Gervasi.

Districte IX

1. Major, 74, baixos, (Sant Andreu.)
2.ª Major, 84, baixos, Escola Municipal (Sant Andreu.)
3.ª Sant Marian, 6, baixos, Escola Municipal, (Sant Andreu.)
4.ª Sant Marian, 6, primer, Escola Municipal, (Sant Andreu.)
5.ª Orde, 142 al 148, Escola, (Sant Andreu.
6.ª Riera, 8, baixos, Escola Municipal, (Sant Andreu.)
7.ª Nostra Senyora del Pilá, 34, Escola Municipal, (Sant Andreu.)
8.ª Sant Ildefens, 1, primer, Escola Municipal.
9.ª Nacional, 21, baixos, Escola Municipal.
10. Espiell, 2, baixos, Escola Municipal.
11. Sagrera, 179, Escola Municipal.
12. Sagrera, 211, baixos, Escola Municipal.
13. Industria, 18, baixos, Escola de tall, (S. M.), Carretera Antiga (Horta).
14. Progrés, 25 y 27, Escola Municipal.
15. Sant Sever, 129, tenda, (Sant Martí.)
16. Carme, 118, baixos, (Sant Martí.)
17. Plassa de la Constitució, 10, baixos, (Horta.)
18. Plassa de la Constitució, 18, baixos, (Horta.)

Districte X

1.ª Sicilia, 288, baixos.
2.ª Valencia, 385, Escola Municipal.
3.ª Dos de Maig, 237, baixos, Escola Municipal.
4.ª Passatge Pujades, 3, baixos, Escola Municipal.
5.ª Mallorca, 524, baixos.
6.ª Independencia, 255, baixos.
7.ª Mallorca, 408, baixos, Escola Municipal.
8.ª Ali-Bey, 142, Escola Municipal.
9.ª Aragó, 568, baixos.
10. Escoles, 4, baixos, Escola Municipal.
11. Escoles, 19, baixos, Escola Municipal.
12. Plassa de la Constitució, 34, baixos.
13. Sant Joan de Malta, 96, baixos.
14. Carretera de Mataró, 499, baixos.
15. Carretera de Mataró, 360, baixos.
16. Castanys, 5, baixos, Escola Municipal.
17. Castanys, 5, baixos, Escola Municipal.
18. Major del Taulat, 133, baixos.

…graint l'inserció, se repeteix de vostè … y servidor afectíssim,

Lluís Vía.

Sr. en R. Plà y Armengol.

Benvolgut amic: Serveixis donarme de baixa en la llista de socis de l'Associació Nacionalista Catalana que vostè presideix, … no entrar de cap manera en els meus principis lliberals, «ni en els principis de l'Unió Catalanista», els actes que ve fent … entitat de sa presidencia, ni les excitacions publicades per la mateixa en la revista «Catalunya», ab motiu de les presents eleccions.

Soc de vostè, particularment, com sempre bon amic y atent servidor,

Lluís Vía.

***

Sr. en R. Plà y Armengol.

Molt senyor meu y company: No havent pogut, a causa de les meves moltes ocupacions assistir a la junta de la directiva en que's prengué l'acord d'abstenció electoral, protesto dels termes en que està concebut, y no volent ni podent fermen solidari, li prego se serveixi acceptar la meva dimissió de vocal y la baixa de soci de la Associació Nacionalista Catalana.

Queda de vostè afectíssim S. S.

Jaume Terri.

***

Sr. Director d'EL POBLE CATALÁ.

Molt senyor meu: Sense previa consulta a la Junta Permanent y baix la sola responsabilitat del senyor president, en Domingo Martí y Julià, ha aparegut en el setmanari «Catalunya» orgue de l'Unió Catalanista, un article que ve a reforsar una campanya que en el mateix periòdic s'inicià. Essent el meu criteri obertament oposat a molts dels punts que's contenen en l'article y al fons mateix de l'esmentada campanya, remeto a la presidencia la renuncia del meu càrrec d evocal de la Junta Permanent y vos en envio copia, pregantvos l'aculliu en vostre diari pera que arribi a coneixement d'aquells a qui pugui interessar.

Rebeu moltes mercès y el testimoni de la meva consideració y afecte.

Geroni Estrany L.

Honorable senyor president de la Junta Permanent de l'Unió Catalanista.

Ja fa molts anys vaig adquirir el trist convenciment de que'l ver esperit democràtic del dogma catalanista s'havia allunyat de l'Unió Catalanista. En els moments trascendentals de la vida pública, en e's quals podia y devia intervenirhi la Unió Catalanista, inspirantse en el pensament y en els sentiments de ses entitats adherides, he vist sempre acaparada la voluntat colectiva per un sanedrí que ha actuat pel seu compte y ha portat la torbació en la conciencia dels bons catalans, negantlos fins el lliure desenrotllo de ses activitats dintre d'aquesta associació que devia esser l'honrat casal de tots nosaltres.

D'aquest mal vell l'Unió no se'n es curada.

El número 11 del periòdic «Catalunya» ne dona ara una nova prova. En lloc de combatre dignament la conducta política que enfront del poder constituit exerceixen correctament altres entitats autonomistes, s'gantles a portar una actuació cada vegada més ferma en la direcció que'ls marca l'ideal de la nostra terra, se fa l'obra funestíssima de negar honorabilitat y amor patri als que avui s'ofereixen a desempenyar un càrrec de confiansa en el Consistori y als que'ls considerem dignes y mereixedors dels nostres sufragis.

Per aquest camí, marcat pel setmanari portaveu de l'Unió Catalanista y reforsat per la vostra autoritat de president de la Junta Permanent, jo no puc seguirhi, sense violentar mos sentiments, essent com soc sempre ben dispost pera la lluita de idees, però respectuós envers els homes, passant serenament fins damunt dels seus defectes, perquè sé que sense l'esfors dels homes mai veurem aixecarse triomfantes les idees per sobiranes que siguin.

Per aquests motius, vinc a presentarvos la renuncia del meu càrrec de vocal de la Junta Permanent de l'Unió Catalanista, que ab tan poca fe venia desempenyant fins avui.

Dèu vos guardi molts anys.

Geroni Estrany Lacerna.

***

Segons se'ns comunica, s'ha donat igualment de baixa'l notable crític don Emili Tintorer.

També s'ha fet esborrar de la llista de socis de l'Associació Nacionalista Catalana, don Enric Vila.

DEL TERRORISME

Dimecres vinent tindrà lloc a la presó model, la darrera diligencia del sumari que ha instruit ab motiu de l'explosió de la golondrina. el diligent jutge de Marina don Eugeni Pasquin.

Aquesta consistirà en el reconeixement en roda de presos, dels processats ab motiu d'aqueixa explosió, per un dels passatgers del vaporet.

Enllestida aquesta diligencia, la causa serà enviada a Cartagena pera que la revisi el comandant general del departament celebrantse, tot seguit d'estar revisada, el Consell de Guerra que ha de veure y fallar la causa.

***

El «Boletín Oficial» d'ahir publicava en la secció de G. C. el següent edicte que té veritable «miga»:

«Don Ernesto Escat y Martínez, abogado y oficial de primera clase de Administración civil de este Gobierno de provincia:

Hago saber: Que en orden de 24 del corriente, el Excmo. Sr. Gobernador civil, ha dispuesto lo siguiente: «Habiendo llegado á mi conocimiento que don Nicolás Moreno y García Navarro, hallándose en funciones de Juez de instrucción, condujo personalmente un aparato explosivo hallado en el jardinillo próximo al Arco del Triunfo, al cuartel de Atarazanas para su entrega al Parque de Artillería y cuyo aparato estalló después en el Campo de Experiencia del referido Parque. Acuerdo la formación del expediente que determina el Reglamento de la Orden Civil de Beneficencia pera depurar los méritos contraídos por don Nicolás Moreno García Navarro y personal que le auxiliare en la expresada operación, nombrando fiscal instructor del mismo á don Ernesto Escat Martínez».

Lo que se hace público por medio de este periódico oficial, en cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 5. del Reglamento para la Orden civil de Beneficencia de 30 de diciembre de 1837, y a fin de que las personas que lo deseen puedan presentarse en esta fiscalía, negociado segundo de este Gobierno civil, á exponer en pró ó en contra de la exactitud de los hechos que se trata de esclarecer, durante el plazo de 30 días, á contar de esta fecha.

Barcelona 26 de abril de 1909.—Ernesto Escat».

***

El «Noticiero» d'anit deia lo següent:

«Se sigue concediendo importancia á la detención del anarquista francés que dice llamarse Francisco Castaneira, habiéndose comprobado que este nombre y este apellido son los de una persona del distrito de Figueras, que vive actualmente.

El detenido es persona culta, de finos modales y ha viajado mucho.»

Pera complimentar els «exhortos» que's rebin del jutjat de Figueres, relacionats ab el procés que s'instrueix contra'l suposat Castaneira, ha estat designat el jutge de les Dressanes don Valentí Díez de la Lastra.

***

El jutge degà dels de Madrid ha tornat sense diligenciar l'«exhorto» que'l de les Dressanes d'aquí li va dirigir pera que rebés declaracions al diputat valencià (o més ben dit, per Valencia) senyor Azzati.

Se diu que'l no haverse diligenciat l'«exhorto» fou degut a que'l senyor Azzati no fou trobat.

Festes y sports

Sardanes

El Foment de la Sardana fa avinent que avui celebrarà l'acostumada audició de sardanes tarda y nit, tocantsen dues d'inèdites del jove compositor en Pere Escofet, titulades «Intima» (revessa), y «L'àpat».

S'obsequiarà a les senyoretes que hi assisteixin.

—El dissabte vinent, se celebrarà en el teatre del Triomf el benefici de l'actor senyor Francisco Marcet, el qual el dedica a dit Foment de la Sardana; posantse en escena el popular drama den Frederic Soler (Pitarra). «El ferrer de tall»; y executantse al final una serie de sardanes per la cobla «La Principal Barcelonina».

Law-Tennis

Del 5 al 9 del mes que som, se celebrarà el setè Concurs Internacional de Lawn Tennis de Barcelona en les pistes del «Barcelona Lawn Tennis Club» (carrer d'Alfons XII, 47. Sant Gervasi).

El concurs ha estat organisat per l'Associació de Lawn Tennis de Barcelona, que está composta de sis Clubs; el «Barcelona Lawn Tennis Club» el «Lawn Tennis Jerezano», el «Sportverein Barcelona», Lawn Tennis del Turó», «Catalunya Lawn Tennis Club» y el «Saragossa Lawn Tennis Club»

Heusaquí'l programa de les proves:

Primer. Partits individuals de senyors. Campionat de Barcelona. Copa de don Alfons XIII.

Segon. Partits per parelles de senyors. Campionat de Barcelona. Copa de l'Ajuntament.

Tercer. Partits individuals de senyoretes. Campionat de Barcelona.

Quart. Partits per parelles mixtes de senyoretes y cavallers, ab ventatges.

Quint. Partits per parelles de senyors, ab ventatges.

Sisè. Partits individuals de senyoretes ab ventatges.

Setè. Partits individuals de cavallers, ab ventatges.

La "Copa Catalunya"

Ahir se traslladà a Sitges una comissió del Comitè composta pel president senyor Garriga, els senyors Torres Gener, don Francisco Ribas y Cambra a l'objecte de ultimar detalls y inspeccionar les obres que en circuit se verifiquen.

Prengueren. també, part en l'expedició l'engniyer quefe de via y obres de la Companyia de M. S. A., don Bassili Beamonte y l'enginyer senyor Perxes, els quals visitaren les obres del pont sobre la via ferria totalmentr acabat baix la direcció del senyor Beamonte en l'inverosímil periode de 22 dies, y en el que han estat empleats 120 operaris.

L'esmentada obra honra a son director y a la Companyia de M. S. A., que ha empleat quantiosa suma a l'objecte d'evitar els perills que oferia'l pas a nivell en tot temps y més durant les carreres, havent estat l'any últim en greu perill d'esser agafat per un tren un dels corredors.

L'esmentat pont mideix 10 metres de llum recta y 14 metres de llarg.

Els expedicionaris recorregueren el circuit en companyia del Sr. comandant de Enginyers don Francisco Ricart y del primer tinent don Joan Beigbeder els quals prengueren les necessaries providencies pera instalar sis estacions telefòniques desde les quals se trasmeteran a les tribunes qualsevol incidencia que pogués ocórrer en la carrera.

L'enginyer d'aquesta quefatura d'Obres públiques don Josep M. Ortega dirigeix les obres de reparació del circuit que quedarà en un immillorable estat.

La carretera que condueix al circuit està completament reparada desde Sitges a Viladecans y a jutjar per l'activitat desplegada per l'enginer senor Cavestany que també figura en l'expedició, quedarà acabada tota la reparació fins Barcelona abans del dia 10 de l'actual.

Les instalacions del Vinyet de les que està encarregada la casa Ribas y Pradell reuniran una solidesa superior a la del passat any haventse ja instalat el pont que comunica abdós costats de la carretera, y les tribunes, treballantse actualment en el montatge del restaurant, pabellons pera waters y lavabos, buffet, kiosks de flors, etc.

Els comissionats quedaren molt satisfets de l'estat de les obres.

El plas d'inscripció de corredors s'ha aplassat fins el dia 7 de l'actual.

El nombre de palcos demanats puja a 57 essent també important el nombre de localitats de tribuna demanades.

La Cambra Sindical Espanyola de l'Automobilisme ha concedit una Copa pera premi de les carreres.

Miting a Valls

Dijous, en el Centre d'Unió Republicana s'hi donà un miting de propaganda pera les eleccions municipals.

Parlàren els senyors Más, Serra (candidat), Montserrat (candidat), Junoy y Raventós.

El president de la societat, ab eloqüents y aplaudides paraules, cedí la presidencia al nostre digne diputat per aquest districte (Valls-Montblanc) don Manuel Raventós.

Parlà després el senyor Más en representació de la Joventut Carlina de Barcelona de la qual ens portava una estreta abrassada d eegrmanor. Explicà quelcom de lo que era Solidaritat catalana; l'unió de tots els bons pensars per amor a Catalunya.

Al final del seu discurs digué que devia jurarse fidelitat a la Patria, abans que fidelitat al rei.

S'aixecà'l candidat obrer republicà senyor Serra pera dir que havia acceptat la candidatura de regidor, perquè va esser elegit pels companys y se convencé que'l poble'l demanava. Jo, digué, no vull sortir triomfant, sols vull que triomfi la Solidaritat.

Si'm creieu útil, voteume; en aquest punt teniu vosaltres la paraula.

El candidat senyor Montserrat va dir que la Junta vol que'n Serra surti victoriós per lo tant recomanà molta disciplina a tots els electors.

Si sortim victoriosos, els candidats solidaris, treballarem ab fe y constancia en l'Ajuntament pera aixecar a Valls del seu actual llastimós estat.

El senyor Junoy oferí tots els aplaudiments que se li tributaven principalment an en Pous y Pagés que's troba a la presó y a tots els processats per qüestions polítiques y socials.

Digué que venia a Valls a defensar la candidatura solidaria convidat pel senyor Raventós. Després explicà la formació de la Solidaritat Catalana, de la forsa del partit republicà, de la personalitat de don Nicolau Salmerón, que entre mitg de lluites vegé triomfar Solidaritat, y de l'immensa satisfacció que sentia d'haver vingut a Valls acompanyat del senyor Raventós y perquè ha estat tant ben rebut per tothom; satisfacció diu, que a l'arribar a Barcelona comunicarà als companys de esquerra.

Iquest periodista que's diu Salvador Canals, diputat per un dels districtes de per allà a castella, ja no hi pensa ab Valls, ja no se'n recorda. Unicament vol y desitja que no li escriguin y que no'l molestin els inoportuns.

Comensi la Solidaritat fins que Catalunya sigui autònoma, fins que sigui una confederació Ibèrica cantada pels poetes y per tothom.

S'aixecà'l senyor Raventós dient que no podria fer un discurs com el del senyor Junoy. Com ha dit l'amic Junoy, soc pagés y parlaré de pagés. Diu que la Solidaritat continua essent lo mateix que abans, en cara que a Barcelona's parli d'anar sols els partits que l'integren, perquè es una unió efrma, duradera, un ideal clavat en el cor.

Jo no puc descendir en detalls sobre la divisió de partits per esser agricultor, no polític.

Si a Valls triomfa la Solidaritat, com va triomfar quan m'elegiren a mí, serà que'ls desitjos dels vallencs son bons, volen autonomia. L'èxit de la Solidaritat a Valls jo'l veig crèixer.

El president del C. U. R. donà per acabat l'acte, recomanant a tots anessin a votar la candidatura solidaria.

Tots els oradors sigueren aplaudits y ovacionats per una concorrencia que no baixaria de 1,500 persones.

Botlletí del Treball

El primer de Maig

La festa del Proletariat gaire b… notada enguany en nostra ciut… tot en el casc interior, puig foren … les cases en que's sospengué'l treball. Tant sols en algunes impremtes y petites indus- tries se complí la festa.

En els pobles agregats, en cambi, el treball fou sospés en la majoria de les fàbriques y els obrers s'endiumenjaren pera assistir als actes anunciats.

Al Teatre Iris del Clot s'hi celebrà un gran miting organisat per les societats de Fusters, Pellaires, Ram de l'Aigua y Art Fabril, Pintors, Barbers y d'altres oficis en organisació. El miting se vegé molt concorregut, rebent tots els companys que hi parlàren grans aplaudiments, sobre tot al protestar de que encara continuin presos els d'Alcalà del Valle.

Dintre de la ciutat, en l'espaiós local del carrer del Correu Vell, 5, pral., estatge novell de diverses societats obreres y socialistes s'hi celebrà un altre important acte, organisat per l'Agrupació y la Joventut Socialista y les Societats de Serradors mecànics, Forners «L'Espiga», Calderers en coure, Fonda Marítima, Barbers d'«El Progreso», Federació d'Obrers del Mar, Fogoners y Mariners, etc.

L'acte va comensar a les 11 del matí, baix la presidencia del company Carbó, el qual explicà als reunits, que eren nombrosíssims, l'objecte del miting.

Després parlàren, essent molt aplaudits, entre altres, els companys Gomez, Puig, Nieto, Oliva, Gas y Badia Matamala.

Al final del miting y com a resultat del mateix, se varen pendre'ls següents acords:

Seguir treballant en pró de la jornada de 8 hores.

Treballar sense descans pel millorament de les condicions del treball a les mines espanyoles.

Interessar la llibertat dels que continuen presos per vagues o fets semblants incloïntshi en aquesta petició als presos per lo d'Alcalà del Valle.

Com a consequencia d'aquest darrer acord, a l'acabarse'l miting fou dirigit un telegrama al president del Consell de ministres, demanant l'immediata llibertat dels infelissos de S. Miquel dels Reis.

Al vespre's celebrà una vetllada sociològica a Solidaritat Obrera, en el local de la qual se congregaren gran nombre d'obrers. L'acte fou dedicat també als presos per lo d'Alcalà del Valle, a benefici dels quals se reculli entre'ls assistents a la festa una quantitat.

Altres actes, a més dels esmentats, se celebraren pera commemorar la diada; entre ells una vetllada organisada per les societats de paletes y fusters de S. A. de P. una altra celebrada per la societat d'Oficials cerrallers d'obrers, altre organisada per la societat d'obrers enquadernadors y similars, etc.

Els periòdics obrers y socialistes han dedicat números especials a la Festa, sobre sortint entre ells l'orgue de la Federació Catalana Socialista «L'Internacional», que ha publicat un notable número en paper satinat y ab vibrants articles dels més coneguts propagandistes espanyols y extrangers.

Pels d'Alcalá del Valle

El Comitè Directiu de Solidaritat Obrera ens prega que publiquem, y ho fem ab gust, la següent alocució:

"A LOS OBREROS EN GENERAL

«La historai de los sucesos en el pueblo cuyo nombre sirve d'epígrafe á estas líneas, os es conocida de todos; por esto nos abstendremos de detallar la horrible tragedai allí desarrollada.

El Comité de Solidaridad Obrera nombrado para trabajar en pro de nuestros compañeros que yacen en San Miguel de los Reyes (Valencia), pone en conocimiento de todos los obreros de Cataluña y de España en general que á cada paso se encuentra con dificultades para llegar al fin que nos hemos propuesto.

Todo nos hace creer que la burguesia en general se ha puesto de acuerdo para que fracasen nuestras tentativas, lo que no lograran pese á quien pese, por estar comprometida nuestra dignidad como hombres y como obreros en lograr la escarcelación de nuestros dignos compañeros.

Así, pues, convencidos de las dificultades para que sea celebrado en un gran teatro, se l evará á cabo en nuestro local social Centro Obrero, Nueva de San Francisco, 7, principal, un gran mitin el domingo, 2 de mayo, á las diez de la mañana.

Compañeros: Arrancar de las garras de la burguesia á los de Alcalá del Valle es un acto de justicia para el cual labora el Comité de Solidaridad Obrera.»

Convocatories

La Societat de l'Art d'Imprimir celebrarà reunió general extraordinaria a les dèu d'aquest matí y en el local del Centre Obrer.

Se prega l'assistencia puntual, per haverse de tractar en la reunió d'assumptes d'interès general pera tots els socis.

—La Societat d'Estampació Tipogràfica acordà sospendre la reunió general que havia de celebrar avui en el Centre Obrer a fi de no restar concorrencia al miting que en aquest s'hi ha de celebrar, pels de Alcalá del Valle.

L'Assamblea tindrà lloc diumenge vinent a la mateixa hora.

Botlletí comercial

1 de maig de 1909

Tranzaccions

Aquest matí no hi ha hagut l'acostumada sessió al Casino Mercantil pera donar lloc a la liquidació de fi d'Abril.

La tanca en nostre mercat de valors ha transcorregut ab algunes fluixetat degut al petit rerocés qu'els valors ferroviaris han obtingut en la Borsa de Paris. La Renda poc afavorida pel tractament indecis que Madrid li ha donat ha fluixement també quelcom.

El curs seguit fins a les quatre de la tarde es: L'Interior comensa a 88'57; puja a 88'60; y recula més tard a 88'48; y acaba 88'52. Al comptat en cantitat petites s'ha operat entre 88'60; y 88'65.

L'amortisable 4 ni 5 ojo fi de mes no s'ha operat.

Els Nords, de 79'80 reculen a 79'70.

Els Alacants baixen de 95'70; a 95'50.

Les Orenses reculen de 24'80 a 24'20.

De les demés accions fi de mes no se n'ha cotisat cap.

En obligacions al comptat s'ha operat: Almanses del 3 per cent a 80'85; del 5 a 104'85. Segovies, a 102'25 Sant Joan de les Abadeses la 83'00 Alacants del 4 a 100; del 2 1¼ a 59'85; de la Serie B a 104,75; Roda a Reus a 57'50; y Orenses a 53'25; y C n l d'Urgell 79'00.

La darrera sessió del vespre al Borsí ha transcorregut ab escassissima animació, no havent a conseguit cap dels valors cotisats la més insignificant modificació.

La tanca comparada ab la del dia anterior ha donat la diferencia que segueix:

	Avui	Anterior	Diferencia
Interior	88'57	88'52	0'05 g.
Nords	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Alacants	95'60	95'65	0'5 p.
Colonial	88'88	88'65	8'88

Els francs s'han cotisat a 11'90 y les lliures esterlines a 28'15.

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	27'16	00'00
Londres x. e.	28 15	00'00	28'15
Paris xec.	11'00	00'00	11 00
Bid y plasses bancables Madrid. v.	0'00	0'30	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 %, fimes	88'45	88 50	88'525
Deute Inter. comp. S. A 4%	88'60	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4%	88'5	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4%	98'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4%	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4%	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. en dftes. S 4%	00'00	00'00	00'00
Deute Amortizable e. S. A.	19'93	000'00	000'00
» » e. S. B.	00 00	000'00	000'00
» » e. S. C.	000'00	000'00	000'00
Emprestit municipal 4 1/2 %	99'50	00'00	00'00
Emprestit munic. 1er. maig 1903 y març 1904 4 1/2	00 00	00'00	00'00
Emprestit munic. 1906-1907. sèries A. B. C. D.	99'16	99'15	99'2
Empres munic. Bonos Ref.	98'15	98'00	98'25
Accions comptat			
F. G. T., 1 al 3,000 y 4,001 al 7,000 in. 25 p.	000'00	000'00	000'00
C. P. de T. Preferents	000'00	000'00	000'00
Societat Hullera Espanyola	000'00	000'00	000 00
Obligacions comptat			
F C. Nord Villalba a S.	105'25	105'15	105'35
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	101'85	101'35	105'00
F. C. Huesca a Francia y altres línies (4 %)	98'25	98'25	93'50
F. C. y Mines Sant Joan de les Abad (3 %)	00'00	83'00	83'50
F. C Tarragona a Barcelona y Francia. (2 1/4 %)	59'5	59 35	60'15
cantitats petites	00'00	00'00	00'00
F. MZ. y Orense a Vigo	00'00	5[illegible]'5	53 50
cantitats petites	00'0	00'00	00'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	10'80	104'50	10'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	00'00	95'00	95'50
Comp G. de T.	00'00	94'25	9'473
Comp. Bars. Elec.	0'00	10'00	105'50
» » »	[illegible]	94'25	94 70
Societat G. de Aiguas de B.	00'00	00'00	00'00
Comp. Gral. Ts. Fs.	000'00	100 00	100'50
S. gl. d'Espanya núm. 1 al 108,000	000 00	103'50	10'00
«La Catalana», C. de O. y T.	00'00	00'00	00'00
C. A. «El Tibidabo»	00'00	000'00	000'00
Accions fi de mes			
Banc Hispà-Colonial	000'00	000'00	000'00
Catalana General de Crèdit	00'00	00'00	00'00
F. C. Medina a Z. O. V.	24 20	24'20	24'30
F. C. N. d'Espanya	79'65	79'70	79'00
» Madrid Saragossa a Alacant	95'45	95'50	95'60

BORSA DE LA TARDA

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

	Obre	Tanca
Interior fi de mes pròxim	88'00	88'57
Alacants » »	95'50	95'55
Nords » »	79'70	79'70
Orenses » »	00'00	00'00
Colonials » »	00'00	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

Alfonso	11 40	per 100
Isabel	11'40	» »
Unses	11'40	» »
Or de 4 duros	10'00	» »
Orde 2 y 1 duro	9'40	» »
Dollars	11'40	» »
Francs	11'50	» »
Marcs	138'50	» »
Lliures esterlines	27'00	ptas

BORSA DE MADRID

Interior 4 ojo comptat	88'10
Id. id. fi de mes	88'00
Amortisable 5 ojo	000'00
Id. 4 ojo	95'95
Banc d'Espanya	000'00
Tabacalera	4 7'00
DARRERA HORA	
Interior 4 ojo fi de mes	88 60
Francs	11'70
Lliures esterlines	28 10

BORSA DE PARIS

Renda espanyola	93'30
Id. francesa	97'65
Id. russa	104'60
Ferrocarril del Nord	338'00
Id. d'Alacant	405'00
Interior espanyol al 4 ojo	00'00
Consolidad	00'00

Societats y Ferrocarrils

Ingressos de la Companyia dels Camins de Ferro del Nort d'Espanya

LÍNIES	Kiloms. en explot.	Ingressos desde 11 al 20 d'abril: 1909 Pessetes Cts.	1908 Pessetes Cts.	Diferencia Pessetes Cts.	Ingressos desde 1 janer al 20 d'abril: 1909 Pessetes Cts.	1908 Pessetes Cts.	Diferencia Pessetes Cts.
Madrid a Irun y sos ramals	909	937,809'71	969,556'56	— 31,746'85	10.698,176'56	11.106,887'01	— 408,710'45
Alar a Santander	139	74,764'76	72,680'56	+ 2,084'20	865,855'03	856,282'01	+ 9,573'02
Saragossa a Pamplona y B.	773	614,262'76	582,172'71	+ 32,090'05	6.884,012'64	6,996,103'12	— 112,690'48
Tudela a Bilbao	249	216,569'28	198,677'51	+ 17,891'77	2.539,305'62	2.501,120'55	+ 38,185'07
Almansa a Valencia y Tar.	524	461,899'93	484,581'69	— 22,681'77	5,383,397'77	5,700,066'19	— 316,668'42
Asturias, Galicia y Leon.	741	522,209'34	575,065'49	— 50,856'15	6,191,265'61	6,374,770'24	— 183,504'63
Villabona a Avilés	21	14,267'92	25,872'91	— 11,604'99	206,152'17	330,708'30	— 124,556'13
Ciaño a Soto de Rey	22	13,990'03	20,344'08	— 6,344'05	191,429'78	246,432'45	— 55,002'67
Lleida a Reus y Tarragona	103	52,080'57	51,045'95	+ 1,034'62	686,099'48	557,238'37	+ 128,861'11
San Joan de les Abadeses	112	85,799'07	89,770'62	— 3,571'55	972,037'11	1.045,338'74	— 73,551'63
Valencia a Utiel	88	25,286'16	27,013'55	— 1,727'39	300,895'39	298,816'28	+ 2,079'11
TOTA LA XARXA	3,681	3,018,939'55	3,094,771'65	— 75,832'10	34.918,625'16	39.013,813'26	— 1,095,138'10

Barcelona, 29 d'abril de 1909.—El Secretari del comitè, *Alfrid Fuster*.

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centre Algodoner" de Barcelona

Liverpool 30 abril

	Anterior Tanca	Obre	Avui 12'15	Tanca
Disponible	5 47	0 00	5' 8	0'00
Abril-Maig	5'47	5'43	5'41	5'42
Maig-Juny	5'37	5 42	0'00	5'42
Juliol-Agost	5'44	5'40	5'40	5'51
Octubre-Novembre	5 35	5'41	5 41	5'44
Janer-Febrer	5'33	5'33	0 00	5'41

Alexandria 29 abril

	Anterior Obri	Avui Obre
Maig	15 1/16	15 1/61
Juliol	15 3/19	15 1/12

Sostingut

Nova York 29 abril	Anterior Tanca	Avui Obre	3. m Est	Nova Orleans 30 abril	Anterior Tanca	Avui Obre
Disp.	11'80	0 00	0 00	Disponib	10 1/4	0'00
Maig	10'5	10 60	10'55	Maig	10 33	10 33
Jul.	10'41	10'41	10'42	Juliol	10'56	10'60
Agt.	10'32	0'00	0 00	Octubre	10'16	0'00
Des.	10'20	[illegible]	[illegible]	Desembre	[illegible]	[illegible]
Jan.	10'16	10'30	0'00	Janer	10'16	0'00
Sostingut				Sostingut		

Arribades als ports dels Estats Units —10,000 bales contra 10 000 al mateix dia de l'any passat.

Preus corrents dels cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers, d'aquesta Plassa, en pessetes els 50 kilos, nets valor al comptat.

Procedencies	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
New-Orleans-Texas	166'0 a 167'0	161'0 a 163'0	159'0 a 160'0
Altres ports	163'0 a 164'0	158'0 a 160'0	157'0 a 158'0

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa E. Gaissert, Princesa, 51

El Havre 30 abril Cafè (good average)	Obre	Tanca	Nova-York 30 abril Cafè (Tipu nú. 7)	Obre	Tanca
Maig	44'75	44 25	Maig	7'10	—
Juliol	44'25	4 75	Juliol	6'70	—
Setembre	12 75	42'50	Setembre	6'20	—
Dbre	42'00	41'00	Des.	6 10	—
Sostingut			Sostingut		

Hamburg 30 abril

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Abril	2 '75	—
Maig	20'70	—
Agost	21'0	—
Octubre-Desembre	19'70	—
Janer-Mars	19'95	—
Sostingut		

París 30 abril Sucre (núm. 1)	Obre	Tanca	Londres 30 abril Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Abril.	30 75 0/0	30'75	Maig	10/3 1/2	10/3 1/2
Jul. O.	31'25 0/0	31'25	Agost	10,5 3/4	10/5 1/2
4 Octub.	29'00 3/3	29'87	Sostingut		
Sostingut					

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Rezin

Dia 1 maig

Andalús, de 23 ojo a 29 ojo; Ampordà, de 00 ojo a o ojo; Ribera d'Ebre, de 34 ojo a 35 ojo; Urgell, de 35 ojo a 38 ojo; Aragó, de 33 ojo a 40 ojo.

Preus per duros els 100 kilos fora consums:

Arribades pels molls y estacions el dia d'ahir

Estació del Bogatell, 12,000 kilos.

Estació de Vilanova. 00,000 kilos.

Estació del Nord, 0,000 kilos.

OLIS REFINATS

En caixes de 6 llaunes de 4 litres:

Regás Extra verge, a 9'50 pessetes cada llauna.

Regàs superil, a 8'50 id. id. id.

La Trompeta, a 7'50 id. id. id.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrison and C.ª Plassa Palau, 16, Bilbao y Huelva

Londres 29 abril

		Lliu.	Schel.	Pens
Coure	Standard	57	7	6
»	Id.	58	2	6
»	Best Selected	62	—	—
Estany	G. M.	132	5	—
»	Id. 3 mesos	133	10	—
»	Anglés	132	—	—
Plom	Espanyol	13	7	6
Ferro	Escocès	—	53	9
»	Middlesbro	—	47	9
»	Hematitas	—	56	4
Accions	Riu Tinto	73	7	6
»	Thausis	5	12	6
Exterior	Espanyol	98	5	—
Plata		—	24	3/8
Cambia 3 m/f		—	42	1/4
Régul d'antimoni		—	33	—

TURTOS

Informació de la casa Tomàs y Josep Cruells.

Turtó de coco, a 16'00 pessetes; id. de llinosa, 21'00; id. de sésam, a 1 '50; id. de cacauet, a 17'00 id. de sermo, 15'50. Turtó de coco, 17 50, Turtó de llinosa, 21 00, (Preus per 100 kilograms).

MERCAT DE GRANS

Arribades pel moll y estacions el dia 30 d'abril de 1909.

Nord: 46 vagons de blat, 11 de farina y 1 de sègol.

Fransa: 14 vagons de blat, 1 farina y 1 de civada.

Moviment del port

Vapors de la casa Mac-Andrews:

«Cortés», sortirà'l 5 cap a Hamburg.

«Cid», sortirà'l 3 cap a Loudres y Ambers.

Vapors de la casa Ibarra y companyia:

Avui arrivarà'l vapor «Cabo Toriñana», de Bilbao a escales y sortirà demà pera Sant Feliu, Palamós, Ceta y Marsella.

— Demà o passat demà arrivarà'l vapor «Cabo La Plata», y sortirà'l pròxim diumenge … Bilbao y escales en viatge ràpid.

— Demà arrivarà'l vapor «Cabo Orop…» sortirà'l dimecres pera Bilbao y escales en … ordinari.

Mercats de Catalunya

LLEIDA: (30 abril.—En el mercat de grans els preus següents:

Blat montanyés superior, a 19'50 pessetes; id… jà, a 18'50; idem. horta; primera, a 17'00, id. se… 17'00; ordi, de 10'00 a 10'50; blat-de-moro, a 1… getes, primera a 25 y segona a 21'00; faves a 1… vons, a 15'00

CERVERA.—Blats forsa de pessetes 17'50 … els 55 kilos; id, blanc, de 17'00 a 17'50; ordi, … 9'50 quartera; sègol, de 14'00 a 15'00; cibada, … a 7'50; besses, 11'50 a 12; faves de 12 a 12'50; … de 12'50 a 13; mongetes, de 19 a 22; blatdemoro … 11'00 a 12'00, y oli de 185 a 200 la càrrega. 28 abril.

Mercats extrangers

ESTACIÓ ENOTÈCNICA D'ESPANYA A …

ESTADÍSTICA COMPARATIVA DE L'IMPORTACIÓ … LA ESPANYOLA A FRANSA EN MARS DE …

VINS. Durant el passat mes de mars … nya envià a Fransa per les diferentes … de la República 33,816 hectòlitres de vi… naris y 12,093 de licor, que en junt sum… tòlitres 43,909. En el mateix mes de 190… importació fou de 72,783 hectòlitres, lo que … na una diferencia a favor de mars de … 16,687 hectòlitres.

El *consum* francès de vins espanyols … rant el mateix, … 9,645 hectòlitres que … als 15,484 dels dos mesos anteriors, sum… tòlitres 25,129, valorats en 1… 6,000 fra…

L'importació, desde primer de janer … mars d'enguany de nostres vins a Fr… de 116,487 hectòlitres contra 149,845 qu… *importar* en el mateix temps de l'any … per lo que resulta una diferencia … l'any 1908 de 24,358 hectòlitres.

Italia, durant l'esmentat mes impor… hectòlitres, contra 4,694 que va envi… mateix mes de 1908.

Al *consum* francès hi passaren dur… de mars d'enguany 3,556 hectòlitres de … lians; mentres que'l dels espanyols p… hem dit, a 9,645 hectòlitres.

Argelia *importà* a Fransa en el ma… 577.797 hectòlitres de vins ordinaris y … mosts frescos y misteles, que sumen … 589,059 hectòlitres.

Tunis importà en el mateix mes 1… tòlitres.

D'altres paisos s'hi *importaren* 2,11… tres de vins ordinaris y 9,180 de licor … total fan 11,284 hectòlitres.

OLIS. Durant el mes de mars arriba… panya 2.283,600 kilògrams d'oli, que … 5.544,500 arribats en els dos mesos … sumen 7.828,100 kilògrams. En el m… de 1908 *vàrem importar* 1,575,200 kil… siguin 708,400 kilògrams menys que … 1909.

En els tres primers mesos de 1908 … vàrem importar 4.820,600 kilògram … 3.007,600 menys que en els tres de 190…

El *consum* de nostres olis a Fransa … mes de mars d'enguany fou de 295,… grams, que afegits als 471,100 consum… dos mesos anteriors sumen 768,000.

Italia, durant l'esmentat mes, *import…* kilògrams que afegits als 350,700 *im…* els dos mesos anteriors, fan un total d… kilògrams.

El *consum* dels olis italians a Fransa … rant el mes de mars de 1909, de 21… grams, mentres que'l dels espanyols … 295,900 kilògrams, per lo que resulta … rencia a favor d'Espanya de 78,600 kil…

FRUITES.— L'*importació* de nostres … Fransa fou, durant el mes de mars de … kilògrams que afegits als … importats en els dos mesos anteriors … 38.003,500 kilògrams, qual valor pujà a … francs.

En el mateix mes de 1908, l'*importa…* 18.202,900 kilograms; resultant una di… favor de mars de 1908, de 5.216,200 …

ARRÒS Y LLEGUMS (verdes y seques) … importació fou durant el mes de mar… de 709,200 kilograms, que afegits al… *importats* en els dos mesos anteriors … 1.533,400 kilògrams valorats en 320,0…

SAFRÀ.—En el mateix mes de mars … a Fransa 1,600 kilograms de safrà, q… als 12,500 que arribaren en els mes… fan un total de 14,100 kilògrams va… 917,000 francs.

En *resum* dels datos que acabem de … nar se'n desprèn que comparada nos… *tació* de mars de 1909, ab la del mateix … 1908 resulta: que *aumentà* en olis, … tolitres y *disminuí* en vins, 16,687 h… en fruites, 5.216,200 kilograms.

El valor total de tots els productes … importats a Fransa, durant els tres pr… sos de 1909 puja (segons la manera d… de les estatístiques franceses), a … francs y el dels productes francesos … Espanya, a 29.105,000 francs, resulta n… fici a favor d'Espanya de 11.885,000 fr…

CETA.—Per aquest port arribaren … durant el mes de mars darrer, 1,503 … de vins ordinaris y 554 de licor y mis… quests y dels existents en *entrepòt* … *consum* 2,054 hectolitres.

Vins espanyols a Ceta

Alacant, de 13 a 15 graus, de 28 a 30 fr… de 12 a 13, de 25 a 27; Benicarló, de 12 … 00; Catalunya, de 00 a 12, de 00 a 00; … a4 a 15, de 00 a 00; Tarragona (Vend… a 12, de 00 a 00; Utiel (tipu Aragó), de 0… a25; Valencia, de 13 a 14, de 25 a 27; … a12, de 23 a 24; Vinaroz, de 00 a 1… aose tell (de 9 a 10° de licor), de 00 … 148; Mistela blanca (de 9 a 10° de licor), … de 00 a 00; idem roja (de 9 a 10° de l… a 15, de 00 a 00; Vi blanc sec d'Andalusi… de 00 a 00; Vi blanc de la Manxa, de 12 … a 00; Vi blanc de Catalunya, de 00 a 12 … Xères y Màlaga, ordinaris y superiors d… francs.

OBSERVACIONS ATMOSFÈ…

L'Observatori Meteorològic de … anotà ahir els següents datos:

Hores de observació	Baròmetre nivell mar	Temperat. a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe …
8 m.	767'51	15'0	S	73	C…
3 t.	765'59	16'0	S	58	

Entre les hores	Temperatura Màxima		Temperatura Mínima		Velocit. del vent	…
	Sol	28'7	Omb.	9'4	329	
	Omb.	17'9	Red.	8'7		

A primers d'abril se posarà a la …

TRÍA…

per D. Joan Marag…

Dibuixos de JOAQUIM REN…

Preu: 1 pesseta

Demanis a totes les llibreries de Cat…